

Stockholms
universitet

Universitetsstyrelsen

Protokoll fört vid sammanträde
2023-10-30 (nr 5 2023)
kl 09.00-12.00

- Närvarande: Före justitierådet Mats Melin, (ordförande pp. 1-4, 6-14), rektor Astrid Söderbergh Widding (ordförande p. 5), före stadsdirektören Ingela Lindh (pp. 1-4, 6-14), verkställande direktör Erik Brandsma, styresman Sanne Houby-Nielsen, senior ekonom Robert Bergqvist, professor Henrik Cederquist, professor Yvonne Svanström, professor Elisabeth Wåghäll Nivre, kårordförande Disa Ahlblom-Berg, vice kårordförande Alicia Dickner och doktorand Karl Sigfrid.
- Huvudföredragande: Universitetsdirektör Åsa Borin
- Föredragande: Planeringschef Karin Fürstenbach (pp. 4 och 8), utredare Anna Riddarström (p. 5), internrevisionschef Tobias Björn (pp. 6-7), universitetsdirektör Åsa Borin (p. 6), fastighetschef László Nagy Némedi (p. 9), lokalstrateg Johanna Pernbom (p. 9), vicerektor Henrik Cederquist (pp. 10 och 14), utbildningsledare Rikard Skårfors (p. 11), kårordförande Disa Ahlblom- Berg och vice kårordförande Alicia Dickner (p. 12).
- Övriga närvarande: Professor Lena Mäler (ersättare), professor Jessica van der Sluijs (ersättare), universitetsdirektör Åsa Borin, internrevisionschef Tobias Björn, sekretariatschef Maria Wilenius, planeringschef Karin Fürstenbach, chefsjurist Markos Stavroulakis, kommunikationschef Johan Brandt, controller Marie Eriksson (pp. 4 och 8), controller Clara Ersson (p. 6), utredare Ulf Nyman (p. 6), fastighetschef László Nagy Némedi (p. 9), lokalstrateg Johanna Pernbom (p. 9), utbildningsledare Rikard Skårfors (p. 11), Ingrid Lander (SACO), samt utredare Anna Riddarström.
- Protokollförelse: Utredare Anna Riddarström

1. Utseende av justeringsperson Henrik Cederquist utses till justeringsperson.
2. Fastställande av dagordning Dagordningen fastställs
3. Information från rektor Ordföranden inleder med att redogöra för utbildningsdepartementets information till nomineringspersonerna om planerna för nominering av styrelseledamöter för den mandatperiod som inleds den 1 oktober 2024

Rektor informerar om ansökningsstatistiken för vårterminen 2024, inspelet till regeringens forsknings- och innovationspolitiska proposition, remiss från UKÄ gällande nationell sammanställning av lärosätenas arbete med att främja och värna

- den akademisk friheten samt remiss gällande forskningsfinansieringsutredningen. Vidare informerar rektor om skrivelse till områdena och förvaltningen gällande ekonomi i balans och att temat för årets prefektmöten är prefektrollen och prefektupdraget.
4. Beslut om fördelning av anslagsmedel för budgetåret 2024 (dnr SU FV-2582-23)
- Universitetsstyrelsen beslutar om fördelning av anslagsmedel för budgetåret 2024 enligt bilaga 1.
- Punkten förklaras omedelbart justerad.
5. Beslut om utseende av ledamöter till rekryteringsgruppen och fastställande av tidsplan för framtagande av förslag till ny rektor (dnr SU FV-3252-23)
- Universitetsstyrelsen beslutar att utse förre justitierådet Mats Melin (tillika ordförande), verkställande direktör Tuula Teeri och förre stadsdirektören Ingela Lindh till ledamöter i rekryteringsgruppen.
- Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa tidsplan enligt bilaga 2.
- Punkten förklaras omedelbart justerad.
- Det antecknas att Mats Melin, Tuula Teeri och Ingela Lindh inte har deltagit i beslutet samt att ordförande vid punkten har varit rektor Astrid Söderbergh Widding.
6. Beslut med anledning av revisionsrapport från Internrevisionen avseende granskning av laboratoriesäkerhet (dnr SU FV-0338-23 och FV-3129-23)
- Universitetsstyrelsen beslutar att uppdra åt rektor att vidta erforderliga åtgärder enligt bilaga 3 samt att lägga Internrevisionens rapport till handlingarna (bilaga 4).
7. Diskussion om Internrevisionsplan 2024 (dnr SU FV-0338-23)
- Diskussion
8. Ekonomisk styrelserapport (dnr SU FV-2181-23)
- Planeringschefen informerar om den ekonomiska uppföljningen av Stockholms universitet för tertial 2 2023. Rapporten läggs till handlingarna (bilaga 5).
9. Diskussion om Lokalförsörjningsplan 2023-2026 (dnr SU FV-3581-23)
- Diskussion
10. Information om samgåendeprocess mellan Institutionen för organisk kemi och Institutionen för material- och miljökemi (dnr SU FV-0388-23)
- Information

Stockholms
universitet

11.	Information om revidering av Arbetsordning vid Stockholms universitet (dnr SU FV-3791-23)	Information
12.	Anmälan av Studentkårens redovisning av användning av medel 2022/2023 (dnr SU FV-3657-23)	Ordförande och vice ordförande i studentkåren informerar.

Redovisningen läggs till handlingarna (bilaga 6). |
| 13. | Övriga frågor | Inga övriga frågor anmäldes. |
| 14. | Presentation av det naturvetenskapliga området | Presentation |

Stockholms
universitet

Universitetsstyrelsen

BESLUT

2023-10-30

Dnr SU FV-2582-23

Handläggare:

Marie Eriksson

Controller

Rektors kansli

Fördelning av anslagsmedel

Stockholms universitet 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Inledning	3
2	Planeringsförutsättningar	3
2.1	Anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå	3
2.2	Stockholms universitets interna förutsättningar	4
3	Fördelning av ramanslag till utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå	6
3.1	Sammanställning av de ekonomiska ramarna	6
3.2	Förutsättningar enligt budgetpropositionen för 2024	6
3.3	Strategiska satsningar	10
3.5	Läroutbildningarna	13
3.6	Stockholms universitets studentkår (SUS)	14
4	Universitetsgemensamma verksamheter	14
4.1	Ekonomiska ramar för de universitetsgemensamma verksamheterna	15
4.2	Fördelning av de gemensamma kostnaderna på verksamhetsgrenar	18
4.3	Fördelning av de gemensamma kostnaderna på områdesnämnder	18
5	Uttaxering av medel för kommunersättning i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt annan anknuten verksamhet	18
6	Internhyra	19
7	Universitetsstyrelsens beslut	20

1 Inledning

Universitetsstyrelsen fattar årligen beslut om fördelningen av de anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning och utbildning på forskarnivå som universitetet tilldelas i regleringsbrevet. Styrelsen fördelar anslagen till Områdesnämnden för humanvetenskap och Områdesnämnden för naturvetenskap, som i sin tur fördelar medlen vidare inom sina respektive organisationer. Dessutom fördelar styrelsen anslag som placeras centralt för senare fördelning till övriga mottagare, exempelvis kårverksamhet. Universitetsstyrelsen fattar också beslut om permanenta och tidsbegränsade strategiska satsningar.

Universitetsstyrelsen fastställer vidare ramarna för och finansieringen av de universitetsgemensamma verksamheterna. Universitetsstyrelsen fastställer även storleken på de belopp som faktureras områdesnämnderna för ersättning till kommunerna i Stockholmsområdet för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt annan anknuten verksamhet.

Slutligen fastställer universitetsstyrelsen internhyran. För 2024, liksom var fallet inför 2023, beslutar universitetsstyrelsen istället att rektor bemyndigas att fastställa internhyran i ett separat beslut när den kontraktsevenliga indexuppräknningen inför nästa år blivit känd. Anledningen är att indexuppräkning av befintliga kontrakt görs utifrån konsumentprisindex (KPI) i oktober, som blir känd först i mitten av november, och som i år liksom förra året är ovanligt hög och oförutsägbar.

2 Planeringsförutsättningar

2.1 Anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå

Universitetets anslagsfördelningsprocess utgår från de förutsättningar och belopp som presenteras i budgetpropositionen för 2024. Anslagsmedlen är uppdelade på universitetets två verksamhetsgrenar, utbildning på grundnivå och avancerad nivå (UGA) och forskning och utbildning på forskarnivå (FUF).

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Inom anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå avser merparten det så kallade takbeloppet, som är det utbildningsuppdrag som universitetet årligen får av regeringen. Ramanslaget för utbildning innehåller också ett antal mindre anslagsposter utöver takbeloppet, vilka benämns särskilda åtaganden. Dessa medel är öronmärkta för särskilda verksamheter.

Det totala anslaget för utbildning till samtliga lärosäten uppgår årligen till ca 27 miljarder kronor, Stockholms universitet erhåller 2024 ett takbelopp om 2 032 mnkr och

särskilda åtaganden om 117 mnkr. De nya reformer i budgetpropositionen som påverkar Stockholms universitets ekonomi 2024 är främst de höjda ersättningsbeloppen avseende helårsstudenter inom utbildningsområde naturvetenskap och teknik, satsningen på fler platser på utbildningar på avancerad nivå samt den generella besparing inom statsförvaltningen som för lärosätena uppgår till 0,5 procent av anslaget.

Fördelning av samtliga medel för utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom universitetet behandlas i avsnitt 3.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå tilldelas i form av en basresurs som internt kan fördelas efter universitetets egna prioriteringar. Regeringen har inlett framtagandet av en ny forsknings- och innovationspolitisk proposition där fokus ska vara excellens, internationalisering och innovation. Regeringen avser återkomma till frågan om hur anslaget till forskning och forskarutbildning ska fördelas framöver i den kommande propositionen. Det innebär att man i nuläget inte går vidare med förslaget till ny fördelningsmodell med fokus på profilmråden, en s.k. kvalitetsbaserad resursfördelning, som initierades i den föregående forsknings- och innovations-propositionen (prop. 2020/21:60).

Basanslaget för forskning och utbildning på forskarnivå till samtliga lärosäten uppgår årligen till totalt ca 20 miljarder kronor varav Stockholms universitet 2024 erhåller 1 857 mnkr. Även basanslaget minskas med den generella besparingen inom statsförvaltningen som för lärosätena uppgår till 0,5 procent av anslaget. Fördelningen av anslaget inom universitetet behandlas i avsnitt 3.

2.2 Stockholms universitets interna förutsättningar

Ekonomiskt utgångsläge inför 2024

Universitetet hade vid utgången av 2022 ett disponibelt myndighetskapital som uppgick till 678 mnkr efter ett marginellt negativt resultat om -11 mnkr. Prognosen för 2023 i tertial två är ett underskott i storleksordningen 30 mnkr, varav 21 mnkr avser utbetalning av tidigare ackumulerat kapital inom de nationella medlen för studenter med funktionshinder. Det disponibla kapitalet finns till största delen hos institutionerna och det centrala kapitalet är relativt lågt, 80 mnkr. I anslagsfördelningen för 2023 beslutades att under perioden 2023-2027 avsätta medel till det centrala kapitalet för att täcka redan utlovade finansieringsåtaganden, exempelvis byggprojekt och täckande av underskott som uppstått med anledning av pandemin. Avsättningen ses över årligen och inför 2024 görs bedömningen att den bör fortsätta med samma belopp som 2023.

Universitetet har de senaste åren stått inför utmaningar i form av bland annat ökade kostnader förknippade främst med nybyggnationen i Albano och underprestation mot takbeloppet. Dessutom har kostnadsnivån avseende lokaler, löneökningar och driftkostnader de senaste åren inte motsvarats av anslagsuppräknings. Fokus har därför riktats mot att vidta åtgärder för att säkerställa att kostnadsutvecklingen vänds så att målbilden ekonomi i balans uppnås till 2023.

Det intensifierade arbetet med särskilda åtgärdsplaner för att nå ekonomi i balans tas bort till 2024, men det är även fortsatt en ekonomi i balans som gäller kommande år. Den höga inflationen försvårar läget även inför 2024, tillsammans med den svaga kronkursen. Inflationen påverkar universitetets kostnadsnivåer exempelvis genom hyresökningar på grund av indexuppräkning av befintliga kontrakt utifrån konsumentprisindex (KPI).

För att främja ökade intäkter genom ökad utbildningsvolym fattade rektor i maj 2023 (dnr SU FV-1737-23) ett beslut om dels en tillfällig omfördelning 2023 av 10 mnkr av det interna takbeloppet från det humanvetenskapliga området till det naturvetenskapliga området och dels om en princip om viss ersättning vid överproduktion mot det reviderade takbeloppet 2023. Rektor avser att fatta beslut om att permanenta principen om ersättning vid överproduktion mot takbeloppet.

Strategiska satsningar

Vid fördelningen av anslagsmedel till områdena görs även avsättningar till vissa strategiska satsningar. Tidigare års beslut har omfattat bland annat avsättningar för stora byggprojekt och lokalinvesteringar samt stöd till forskningsinfrastruktur. Inför 2024 finns, liksom de senaste åren, inte något betydande ekonomiskt utrymme för nya strategiska satsningar. De strategiska åtgärder för vilka särskilda medel ändå avsätts, lyfts fram i avsnitt 3.3.

Utöver avsättningar från centrala medel, avsätter även universitetets vetenskapsområden, fakulteter och institutioner medel inom sina respektive ramar till strategiska satsningar. Detta görs i respektive nämnds anslagsfördelningsbeslut, som följer efter styrelsens och rektors beslut.

Universitetsgemensamma verksamheter

De universitetsgemensamma verksamheterna organiseras inom universitetsförvaltningen och finansieras genom interna intäkter från kärnverksamheten. Inom universitetsförvaltningen finns dels kostnader för drift av förvaltningsavdelningarna och dels kostnader för universitetsgemensamma system, avgifter och liknande. I stort sett alla förändringar motiverade av behov inom förvaltningsavdelningarnas verksamheter täcks även 2024 genom prioriteringar och omfördelningar inom förvaltningens ram, uppräknad med pris- och löneomräkning. Dock föreslås vissa nya universitetsövergripande satsningar som avser verksamheter inom förvaltningen, vilket innebär att förvaltningens ram, och därmed OH-

debiteringen, kommer att öka med motsvarande. Mer information om kostnaderna för de universitetsgemensamma verksamheterna finns i avsnitt 4.

3 Fördelning av ramanslag till utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå

3.1 Sammanställning av de ekonomiska ramarna

De ekonomiska ramarna fördelas till områdesnämnder och till övriga mottagare. Medlen till övriga mottagare hålls dock initialt kvar centralt för senare fördelning till den slutliga mottagaren i enlighet med gällande rutin för respektive utbetalning/överföring.

Nämnd	Ekonomisk ram 2023	Förändringar	Ekonomisk ram 2024
Områdesnämnden för humanvetenskap	2 539 411	66 820	2 606 231
Områdesnämnden för naturvetenskap	1 219 364	56 782	1 276 146
Övriga mottagare	116 985	6 681	123 665
Summa	3 875 760	130 283	4 006 043

3.2 Förutsättningar enligt budgetpropositionen för 2024

Pris- och löneomräkning

Samtliga anslag räknas upp med pris- och löneomräkningen (PLO), som inför 2024 är 3,5 procent (1,35 procent 2023).

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Stockholms universitet erhåller 2 032 470 tkr inklusive pris- och löneomräkning i takbelopp för sitt utbildningsuppdrag 2024. Detta är en ökning med 67 887 tkr jämfört med den ekonomiska ramen för 2023. Därtill kommer vissa särskilda åtaganden som, liksom tidigare år, utgör ett mindre belopp om ca 117 miljoner kronor öronmärkta för specifika verksamheter.

Takbeloppets förändring jämfört med 2023 sammanfattas i tabellen nedan och avser dels pris- och löneomräkning, dels förändringar av storleken på tidigare beslutade satsningar och dels nya satsningar och neddragningar.

Reform/förändring	Belopp 2024 (tkr)	Förändring jämfört med 2023 (tkr)	Kommentar
Pris- och löneomräkning 2024 (3,5 %)	68 722	+68 722	
<u>Förändring av tidigare beslutade permanenta satsningar:</u>			
Fler studenter på kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)	2 064	-3 956	Permanent
<u>Fortsättning på tidigare beslutade tillfälliga satsningar:</u>			
Livslångt lärande	23 400	0	T.o.m. 2024
Utbildning i hela landet	10 831	+2 040	T.o.m. 2025
Kortare kompletterande pedagogisk utbildning (kortare KPU)	6 779	+2 946	I stort sett hela satsningen är medel som flyttats från anslag 2:64. 2024 ökar anslaget med 187 tkr.
<u>Nya satsningar och neddragningar i BP24:</u>			
Generell besparing i statsförvaltningen	-10 171	-10 171	0,5 %, permanent
Förändrat uttag av avgift för årlig revision	-888	-888	Permanent
Höjt ersättningsbelopp inom natur och teknik	5 849	+5 849	Stegvis ökning till*): 11 697 tkr 2025 17 838 tkr 2026
Fler platser på avancerad nivå	3 345	+3 345	Permanent
Takbelopp 2024 och dess förändring jämfört med 2023	2 032 470	+67 887	

Generellt utbildningsuppdrag och takbelopp

Fördelningsprincip: För att bibehålla områdenas långsiktiga planeringsförutsättningar fördelas takbeloppet för det generella utbildningsuppdraget, inklusive den eventuella delpost avseende EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) som kan komma att

anges i regleringsbrevet, till områdesnämnderna med bas i tidigare års utbildningsuppdrag.

Förändringar av tidigare beslutade satsningar

För de tidigare beslutade satsningar som förändras inför 2024 fördelas alternativt dras anslagsmedel in enligt samma princip som tillskotten tidigare fördelats. Detta innebär att:

- Den tidigare satsningen på *fler studenter på kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)* minskar inför 2024 till 2,1 mnkr. Anslaget för Områdesnämnden för humanvetenskap, där denna utbildning bedrivs, minskas därmed med 4 mnkr. Satsningen fortsätter enligt tidigare besked sedan permanent på denna lägre nivå framöver.
- Anslagsökningen om 2 mnkr avseende *Utbildning i hela landet* fördelas mellan områdesnämnderna i proportion till takbeloppet. Satsningen fortsätter på samma nivå även 2025.
- Satsningen på *kortare kompletterande pedagogisk utbildning* utökas med 2,9 mnkr, vilka i sin helhet fördelas till Områdesnämnden för humanvetenskap. Satsningen är, liksom 2023, en överföring av medel från anslag 2:64, som 2024 kompletteras med en anslagsökning om 187 tkr.

Nya reformer i budgetpropositionen för 2024

För de nya satsningar som aviseras i budgetpropositionen föreslås fördelning inom Stockholms universitet enligt nedan:

- *Den generella besparingen i statsförvaltningen* vilken innebär en anslagsminskning om 10,2 mnkr, fördelas mellan områdena i proportion till takbeloppet.
- Anslagsminskningen om 0,9 mnkr på grund av *förändrat uttag av avgift för årlig revision* med anledning av att universitetet framöver inte kommer att betala någon avgift för den årliga revisionen. Även denna anslagsminskning fördelas mellan områdena i proportion till takbeloppet.
- *Ökningen av ersättningsbeloppet för studenter inom natur- och teknikutbildningar* innebär att prislapparna för helårsstudenter inom dessa utbildningar ökar med 5,2 procent istället för den ordinarie PLO-uppräkningsgraden om 3,5 procent. Ökningen uppgår till 5,8 mnkr och fördelas till områdena utifrån andelen helårsstudenter inom utbildningsområde naturvetenskap och teknik 2022. Detta innebär 46 procent till det humanvetenskapliga området och 54 procent till det naturvetenskapliga området. Ersättningen aviseras öka ytterligare 2025 och 2026.
- Anslaget utökas för att universitetet ska kunna erbjuda *fler platser på avancerad nivå*. Satsningen ingår i regeringens ”ingenjörspaket”. Genom fler utbildade inom bl.a. ingenjörsutbildningarna kan kompetensbehoven som följer av industrins gröna omställning mötas. Tilldelningen till Stockholms universitet är baserad på antalet helårsstudenter inom naturvetenskap och uppgår till 3,3 mnkr. Anslaget föreslås fördelas till det naturvetenskapliga området. Satsningen är permanent.

Omfördelning av takbelopp mellan områdena

Rektor fattade med anledning av universitetets underproduktion mot takbeloppet 2022 och prognostiserade underproduktion 2023 ett beslut (dnr SU FV-1737-23) om en tillfällig omfördelning 2023 av 10 mnkr av det interna takbeloppet från det humanvetenskapliga området till det naturvetenskapliga. Beslutet togs för att öka universitetets möjligheter att producera enligt takbeloppet, då den prognos som gjordes visade en överproduktion mot det interna takbeloppet inom det naturvetenskapliga området samtidigt som det humanvetenskapliga området prognostiserades underproducera. Aktuell utbildningsprognos visar på en fortsatt obalans mellan områdena inför 2024 och en liknande, tillfällig, omfördelning om 10 mnkr för 2024 ingår därför i fördelningen av anslag i tabell 3.1.

Särskilda åtaganden, anslag 2:65

Anslag för särskilda åtaganden fördelas direkt till aktuell områdesnämnd eller universitetsförvaltningen, med uppdrag att fördela vidare öronmärkt belopp till avsedd verksamhet. De förändringar som aviseras i budgetpropositionen för universitets särskilda åtaganden 2024, utöver PLO-uppräknig, avser ökade nationella medel för stöd till studenter med funktionshinder samt helårseffekt av den satsning på sjukhusfysiker-utbildningen som inleddes 2023. Dessa tillskott fördelas enligt samma princip som medlen tidigare fördelats.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Stockholms universitet erhåller enligt budgetpropositionen 1 856 651 tkr som basanslag för forskning och utbildning på forskarnivå 2024. Förändringen jämfört med 2023 avser dels pris- och löneomräkning som uppgår till 63 mnkr, dels neddragning av anslaget med 0,5 procent med anledning av den generella besparingen i statsförvaltningen vilket motsvarar 9,3 mnkr samt med 0,9 mnkr till följd av den slopade avgiften för årlig revision.

I basresursen ingick i regleringsbrevet 2023 för Stockholms universitet öronmärkta anslag om 32 546 tkr till strategiska forskningsområden (SFO), vilka hanterats av Områdesnämnden för naturvetenskap. I budgetpropositionen brukar inte finnas några uppgifter om en sådan öronmärkning men anslaget hanteras på samma sätt inom universitetet även 2024.

Fördelningsprincip pris- och löneomräkning: Pris- och löneomräkningen för basresursen fördelas till områdesnämnderna proportionerligt i förhållande till nämndernas andel av universitetets totala basresurs.

Fördelningsprincip för anslagsminskningarna till följd av generell besparing i statsförvaltningen samt slopad avgift för årlig revision: Anslagsminskningarna fördelas till områdesnämnderna proportionerligt i förhållande till deras andel av universitetets totala basresurs.

3.3 Strategiska satsningar

I Strategier för Stockholms universitet 2023-2026 sammanfattas den övergripande inriktningen för verksamheten vid Stockholms universitet liksom de utmaningar och risker som universitetet arbetar med. Till strategidokumentet kopplas tvååriga åtgärdsplaner som tas fram av respektive område samt av universitetsförvaltningen. De åtgärdsplaner som är aktuella gäller för perioden 2023–2024.

Stockholms universitet har av regeringen fått ett mål för perioden 2021-2024 att fyra procent av all forskande och undervisande personal ska vara biträdande lektorer. Med anledning av detta uppmanas områdena att prioritera biträdande lektorer vid utlysning av läraranställningar.

Det finns ett antal fleråriga satsningar som beslutats tidigare år, och som fortsätter även 2024. Det finns också ett antal satsningar som löper ut 2023, vissa av dem förlängs genom nya beslut inför 2024 (se nedan). Utöver avsättningar vid anslagsfördelningen avsätter även universitetets vetenskapsområden, fakulteter och institutioner medel inom sina respektive ramar till strategiska satsningar. Dessa satsningar avspeglar dels interna behov, dels är de delfinansieringar av satsningar som också sker universitetsgemensamt.

Satsningar på forskningsinfrastruktur

MAX IV

3 450 tkr (2024)

Max IV är en nationell forskningsanläggning för acceleratorfysik och forskning med synkrotronljus. En tidigare beslutad satsning löper ut 2023 och satsningen förlängs ett år med samma belopp som tidigare.

ATLAS-projektet

900 tkr (2024)

ATLAS-projektet är ett av fyra stora experiment vid Large Hadron Collider-anläggningen (LHC) vid CERN och en av två generella detektorer som är utformade för att utforska ett brett spektrum av frågor om materiens grundläggande beståndsdelar och naturkrafterna. 2023 togs ett rektorsbeslut om central finansiering av Stockholms universitets överenskomna andel av den fördyring som då uppstått. Det har uppstått ytterligare fördyringar inom projektet om totalt 2 100 tkr där institutionen täcker 1 200 tkr och resterande del täcks genom en central satsning 2024.

Övergripande satsningar

Centrum för universitetslärarutbildning (CeUL): Basverksamhet

19 900 tkr (permanent)

För 2024 föreslår CeUL:s styrelse en budget om 19 900 tkr för basverksamheten inom CeUL, att jämföra med 2023 års budget om 16 040 tkr. Ett antal förändringar i kostnadsfördelning mellan CeUL och medverkande institutioner föreslås inför 2024. Den största förändringen är att CeUL avser kompensera institutionerna fullt ut för den OH som lärarnas löner genererar, vilket ökar CeUL:s kostnad med 1 800 tkr. Utöver detta har budgeten även räknats upp med

pris- och löneomräkning. Utökningen av budgeten innebär inte en utökning av verksamheten. I basverksamheten ingår utbudet av utbildningar och workshops, vilka ges av medarbetare vid CeUL och lärare vid andra institutioner. I basverksamheten ingår även forskarhandledningsutbildningen, kostnader för stöd för IKT-pedagogisk verksamhet, Pedagoggeeks och nyhetsbladet Aktuell högskolepedagogisk forskning, samt den löpande administrationen av CeUL. Den ettåriga budget som tidigare tagits ställning till årligen omvandlas från 2024 till ett permanent anslag för CeUL:s basverksamhet.

Språkundervisning för internationella studenter och forskare 700 tkr (permanent)

Institutionen för svenska och flerspråkighet ger kurser i svenska för internationella studenter och forskare. Institutionen tillförs en satsning om 700 tkr per år för att säkerställa att de kan fortsätta ge kurser med lågt deltagarantal på mer avancerad nivå för internationella studenter och forskare.

SCORE (Stockholms centrum för forskning om offentlig sektor) 1 200 tkr (2024-2028)

En fortsatt satsning för att förlänga tiden för en professor verksam vid SCORE.

Accelerator 10 000 tkr (2024-2026)

Den satsning som pågått under åren 2019-2023 för att finansiera Accelerators verksamhet förlängs med tre år.

Nordita 9 000 tkr (permanent)

Nordita kommer från och med 2024, i likhet med övrig verksamhet, att betala overheadkostnader vilket institutet varit befriat från tidigare på grund av villkor från en tidigare finansiär. Institutets OH-kostnad kommer enligt beräkningar att uppgå till ungefär 6 mnkr. För att förändringen ska vara kostnadsneutral tillförs Nordita 4 500 tkr som en central satsning. Resterande OH-kostnad för Nordita avser intern omfördelning av kostnader inom det naturvetenskapliga området och hanteras därför i områdets anslagsfördelning.

Nordita tillförs därutöver 4 500 tkr för att fortsätta den forskning som fram till och med 2023 finansierats med ett tioårigt bidrag från Vetenskapsrådet samt för att vidareutveckla forskningsområdet genom ytterligare en rekrytering.

Tarfala 3 000 tkr (2024-2028)

Medel satsas för att förstärka och utveckla verksamheten vid Tarfala forskningsstation vid Stockholms universitet under en femårsperiod.

TISUS 883 tkr (permanent)

Stockholms universitet har regeringens uppdrag att ansvara för det nationella testet i svenska för universitets- och högskolestudier, Tisus. Genomförandet täcks av deltagaravgifter. Konstruktionen av testet finansieras däremot med anslag och kostnaden har ökat mer än tidigare beslutad tilldelning samtidigt som det finns behov av att utöka verksamheten framför

allt avseende digitalisering. En satsning görs därför dels för att täcka kostnader för nuvarande verksamhet och dels för utökning av verksamheten.

Läraryrket 2 000 tkr (2024-2028)

Institutionen för ämnesdidaktik tillförs en femårig satsning i syfte att förstärka verksamheten. I och med tillskottet förväntas också institutionen minska sitt ackumulerade underskott.

Språksatsning 2 000 tkr (2024-2028)

En femårig satsning för att åstadkomma samarbeten mellan de olika språkinstitutionerna och främja integration mellan språkämnen.

Doktorandprogrammet 500 tkr (2024)

Doktorandprogrammet har t.o.m. 2023 finansierats genom omställningsmedel och lämplig framtida finansiering kommer utredas under året. I avvaktan på utredningen avsätts under tiden medel för finansiering via centrala medel 2024.

Högskoleprovet 3 500 tkr (permanent)

Högskoleprovet har under flera år gått med underskott då de nationella medel universitetet får för ändamålet i kombination med intäkterna för avgifterna för provet inte täcker kostnaderna. Ett stort underskott har därför ackumulerats under åren. Inför 2024 lyfts det underskott som ackumulerats fram till och med 2023 från verksamheten och läggs centralt för att finansieras gemensamt när så är möjligt utifrån universitetets ekonomiska läge. Verksamheten kompenseras också med centrala medel för de årliga underskotten från och med 2024. För detta ändamål avsätts 3 500 tkr centralt som kan betalas ut till verksamheten när det aktuella årets utfall blir känt.

Summering av de strategiska satsningar (tkr) som beskrivs ovan

<i>Permanent satsningar</i>		Satsning 2024
Centrum för universitetsläraryrket (CeUL), basverksamhet		19 900
Språkundervisning internationella studenter		700
Nordita		9 000
Tisus		883
Högskoleprovet		3 500
Totalt permanenta satsningar		33 983

<i>Nya beslut om tidsbegränsade satsningar</i>	<i>Belopp hela satsningen</i>	<i>Satsning 2024</i>
MAX IV (2024)	3 450	3 450
ATLAS (2024)	900	900
SCORE (2024-2028)	6 000	1 200
Accelerator (2024-2026)	30 000	10 000
Tarfala (2024-2028)	15 000	3 000
Lärarytbildningen (2024-2028)	10 000	2 000
Språksatsning (2024-2028)	10 000	2 000
Doktorandprogrammet (2024)	500	500
Totalt nya beslut tidsbegränsade satsningar	75 850	23 050

Redovisning av rektors finansieringsbeslut under 2023

Universitetsstyrelsen har beslutat medge att rektor löpande under året kan fördela medel för att finansiera satsningar för universitetet som helhet. Rektors beslut ska redovisas för styrelsen och finansieras i efterhand. De beslut som rektor fattat och som inte tidigare redovisats för styrelsen uppgår till 10 828 tkr.

Rektors beslut om satsningar 2023	Belopp (tkr)
SU Holding och Inkubator	2 874
Institutet för social forskning (SOFI)	4 477
Atlas-projektet	1 134
Stiftelsen European Solar Telescope	2 343
Totalt	10 828

3.5 Lärarytbildningarna

Organisationen av lärarytbildningen innebär ett ansvar för att administrera läraryt- utbildningarna för de så kallade samordningsinstitutionerna för läraryt bildning. Det är Områdesnämnden för humanvetenskap som har det ansvaret och därför tillförs hela anslaget för att förstärka den allmänna utbildningsadministrationen och studievägledningen vid samordningsinstitutionerna. 2024 uppgår detta anslag till 8 294 tkr (8 014 tkr 2023) och verksamheten kommer att utredas under året.

3.6 Stockholms universitets studentkår (SUS)

För 2024 beslutar universitetsstyrelsen att ge stöd till kårverksamheten med totalt 11 634 tkr (11 241 tkr 2023). 10 679 tkr av dessa utgår främst för att stärka studentinflytande och studiesocial verksamhet. Här ingår även student- och doktorandombud, aktiviteter i samband med Nobel och övrigt enligt Stockholms universitets studentkårs verksamhetsplan. 955 tkr avser stöd för studentidrotten.

Kostnaderna fördelas på verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerad nivå (UGA) respektive forskning och utbildning på forskarnivå (FUF) utifrån antal takbeloppsfinsierade helårsstudenter och antal doktorander senaste hela verksamhetsår.

Utöver detta stöd erhåller studentkårerna statsbidrag som stöd för studentinflytande. Storleken på stödet bygger på antalet helårsstudenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå föregående år samt antalet doktorander föregående höst omräknat till helårsekvivalenter för föregående år. Utbetalt statsstöd vidarefördelas i sin helhet till studentkårerna.

Därtill anmodas områdesnämnderna att inför 2024 avsätta totalt minst 2 762 tkr (2 669 tkr 2023), varav 323 tkr för lärarstudenternas förening, för finansiering av fakultetsföreningarna.

4 Universitetsgemensamma verksamheter

De universitetsgemensamma kostnaderna utgörs av universitetsförvaltningen, universitetsbiblioteket och övriga gemensamma kostnader, där övriga gemensamma kostnader består av kostnader som inte är direkt påverkade av universitetsförvaltningens och universitetsbibliotekets verksamhet.

Målet är att hålla kostnaderna på en ändamålsenlig nivå för att kunna uppfylla de krav och förväntningar som finns samtidigt som den ekonomiska belastningen på kärnverksamheten ska hållas på en så låg nivå som möjligt. Arbetet med att identifiera kostnadsminskningar och omfördelningsmöjligheter för att kunna utveckla verksamheten inom tidigare fastställd ram fortsätter inför 2024. I stort sett alla förändringar av behov inom verksamheterna täcks således även 2024 genom prioriteringar och omfördelningar inom förvaltningens ramar. Vissa universitetsövergripande satsningar av verksamhetskritisk karaktär har dock föreslagits, som avser verksamheter organiserade inom förvaltningen. Dessa redovisas nedan och innebär att förvaltningens ram och därmed OH-debiteringen kommer att öka med motsvarande.

4.1 Ekonomiska ramar för de universitetsgemensamma verksamheterna

Sammanställning av ekonomiska ramar för universitetsgemensamma verksamheter

De satsningar och andra ramförändringar som summeras i tabellen redovisas mer detaljerat i efterföljande text och tabeller.

Ekonomisk ram 2023 (tkr)	713 095
Pris- och löneomräkning	24 349
Tillfälliga satsningar som avslutas/minskar inför 2024 (inklusive IT-nära förvaltning 18 mnkr)	- 27 150
Nya tillfälliga satsningar/förändringar 2024 (inklusive IT-nära förvaltning 18 mnkr)	23 000
Nya permanenta satsningar/förändringar	7 250
Förändring av Övriga gemensamma kostnader	3 103
Ekonomisk ram 2024 (tkr)	743 647
<i>Varav förvaltning och övriga gemensamma kostnader</i>	<i>564 537</i>
<i>Varav Stockholms universitetsbibliotek</i>	<i>179 110</i>

Förändringar av ekonomiska ramar till förvaltningen och övriga gemensamma kostnader

De universitetsövergripande satsningar som har föreslagits och som avser verksamheter inom förvaltningen redovisas nedan.

Spökslottet och konstsamlingen *750 tkr (permanent)*

En satsning görs på Spökslottet då lokal- och verksamhetskostnader har ökat och ramen inte längre räcker för att täcka dessa.

Utbildningstolkning *2 000 tkr (permanent)*

Stockholms universitet bedriver såväl personal- som utbildningstolkning. Behovet av utbildningstolkning har de senaste åren ökat samtidigt som tolkningskompetensen hos de tolkar som utför tolkning inom högre utbildning behöver vara hög. För att stärka upp verksamheten och säkra framtida kompetensförsörjning behöver därför ett antal åtgärder vidtas till en beräknad kostnad av totalt 8 mnkr, varav 2 mnkr sker inom ramen för en strategisk satsning.

IT-satsningar

3 200 tkr (permanent)

IT-avdelningen har lyft verksamhetsrisker inom IT-verksamheten som inte har kunnat hanteras genom omfördelningar inom universitetsförvaltningens ram. En genomlysning av de ekonomiska förutsättningarna kommer därför att göras inför 2025, dock behöver några behov lyftas redan 2024. Detta rör en förbättrad övervakningsplattform för övervakning av datorer och annan nätverksansluten utrustning för att exempelvis kunna detektera digitala attacker, förbättrat stödsystem för hantering av programvarulicenser samt avgift för Sunets nätanslutning.

Stockholm Trio inklusive Brysselkontoret

1 300 tkr (permanent)

Stockholms universitet, Karolinska institutet och KTH ingick 2019 universitetsalliansen Stockholm Trio i syfte att utveckla och lyfta fram den internationellt framstående forsknings- och utbildningsmiljö som de tre universiteten bildar i Stockholmsregionen. Inför 2021 avsattes medel för att under tre år finansiera Stockholms universitets andel av kostnaderna för Stockholm Trios kontor i Bryssel. Detta kontor används bland annat för att attrahera mer EU-medel till Stockholm Trios lärosäten och då arbetet varit framgångsrikt förlängs satsningen och permanentas.

Ökade kostnader för publicering och förvärv

5 000 tkr (2024-2026)

Universitetsbiblioteket har sedan flera år tillskjutits tillfälliga medel för att täcka ökade kostnader och underskott med anledning av övergången till transformativa avtal för öppen tillgång till vetenskapliga publikationer. På grund av valutaförändringar och inflation har kostnaderna ökat än mer och underskotten har därmed inte kunnat minska. Ytterligare medel behöver därför tillskjutas för att täcka såväl de tidigare underskotten som de nya ökade kostnaderna. Efter tre år görs en utvärdering om kostnaderna för de transformativa avtalen och valutakurserna sjunkit så att förstärkningen kan tas bort eller om de behövs för att säkra den löpande verksamheten.

IT-nära förvaltning

18 000 tkr (2024)

Inför 2023 gjordes en förändring av anslagsfördelningen till IT-nära förvaltning som gick över till att vara en rambudget, med siktet att bli en permanent ram. Inför 2024 föreslås dock en fortsatt ettårig ram, då arbete pågår med bland annat en digitaliseringsplan och det långsiktiga resursbehovet därmed är osäkert. Den ettåriga satsningen uppgår 2024 till 18 mnkr, vilket är lika mycket som 2023.

Summering av de universitetsövergripande satsningar inom universitetsförvaltningen som beskrivs ovan (tkr)

<i>Permanent satsningar</i>		Satsning 2024
Spökslottet och konstsamlingen		750
Utbildningstolkning		2 000
IT-satsningar		3 200
Stockholm Trio inklusive Brysselkontoret		1 300
Totalt nya beslut om permanenta satsningar		7 250

<i>Tidsbegränsade satsningar</i>	Belopp hela satsningen	Belopp 2024
Ökade kostnader för publicering och förvärv (2024-2026)	15 000	5 000
IT-nära förvaltning (2024)	18 000	18 000
Totalt nya beslut om tidsbegränsade satsningar	33 000	23 000

Övriga gemensamma kostnader

Inom posten *Övriga gemensamma kostnader* ingår bland annat avgifter till LADOK-konsortiet och UHR, medel för BONUS samt medel för universitetsstyrelse och universitetets ledning. Utöver pris- och löneomräkning görs förändringar enligt nedan.

Eftersom kostnaden för Ladok och UHR ökar för hela sektorn, beräknas avgifterna för Stockholms universitet öka med sammanlagt 76 tkr utöver pris- och löneomräkningen trots ett lägre antal helårsstudenter. Även avsättningen för den beräknade avgiften till BONUS ökar med 514 tkr utöver pris- och löneomräkning för att täcka avgiftsökning samt tidigare års underfinansiering. För stöd till studenter med funktionshinder ska 0,3 procent av takbeloppet sättas av. Denna avsättning ökar 2024 något med anledning av att takbeloppet ökar.

Kostnaderna för personal- och medarbetartolkning har ökat kraftigt sedan 2021 och ett ackumulerat underskott har uppstått inom verksamheten. Posten ökas därför med 1 000 tkr och observation görs framöver för att se om nivån blir tillräcklig för att även täcka upp för det ackumulerade underskottet.

Det finns också sedan flera år ett underskott inom den fackliga verksamheten. Tilldelningen utökas med 1 500 tkr för att täcka detta.

4.2 Fördelning av de gemensamma kostnaderna på verksamhetsgrenar

De gemensamma kostnaderna ska fördelas på verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerad nivå (UGA) respektive forskning och utbildning på forskarnivå (FUF) innan de fördelas på områdesnämnderna.

Fördelningen av förvaltningens och övriga gemensamma kostnader sker med 58 procent UGA och 42 procent FUF. Kostnaderna för universitetsbiblioteket fördelas utifrån av rektor särskilt fastställda fördelningsnycklar.

4.3 Fördelning av de gemensamma kostnaderna på områdesnämnder

Fördelningen av de gemensamma kostnaderna på respektive områdesnämnd sker sedan enligt olika fördelningsnycklar. Kostnaderna för förvaltning och övriga gemensamma kostnader fördelas på basis av personalkostnadernas storlek i enlighet med SUHF-modellen. Universitetsbibliotekets kostnader fördelas enligt särskilda nycklar utifrån kostnader för respektive verksamhetsområden inom biblioteket.

Områdesnämnderna ska därmed bidra till de universitetsgemensamma verksamheterna enligt följande (förra årets belopp inom parentes):

	Områdesnämnden för humanvetenskap (tkr)	Områdesnämnden för naturvetenskap (tkr)	Summa (tkr)
UGA	344 774 (333 428)	50 475 (46 924)	395 249 (380 351)
FUF	169 381 (164 149)	179 017 (168 595)	348 398 (332 744)
Totalt	514 155 (497 577)	229 492 (215 518)	743 647 (713 095)

5 Uttaxering av medel för kommunersättning i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt annan anknuten verksamhet

Medel för att täcka kostnader för de kommunersättningar som erfordras i samband med att lärarutbildningsstudenter genomför VFU ska uttaxeras från Humanvetenskapliga områdesnämnden, som är ansvarig för lärarutbildningen. Även andra kostnader för VFU-anknuten verksamhet såsom kostnader för VFU-portalen, VFU-portföljen, Valwebben, VFU-koordinator för extern samverkan och intern VFU-samordnare uttaxeras på motsvarande sätt. För 2024 är den totala summan som uttaxeras 23 270 tkr (24 236 tkr 2023).

6 Internhyra

2017 infördes enhetshyra vid Stockholms universitet. Vanligen fastställer universitetsstyrelsen genom sitt anslagsfördelningsbeslut nivån på enhetshyran för det kommande året. För 2024 beslutar universitetsstyrelsen istället, liksom 2023, att rektor bemyndigas att fastställa internhyran i ett separat beslut när den kontraktssenliga indexuppräknings för 2024 blivit känd. Anledningen till bemyndigandet är att den indexuppräknings av befintliga kontrakt som görs utifrån konsumentprisindex (KPI) i oktober även i år är ovanligt oförutsägbar och att en avvikelse mot den faktiska uppräknings, med nuvarande höga KPI-nivå, riskerar innebära ett betydande under- eller överskott inom internhyressystemet.

De kompensationsmodeller som införts för att uppnå kostnadsneutralitet mellan områdena, dels när enhetshyran infördes 2017 och dels när debiteringsprincipen för allmänna lokaler ändrades 2022, räknas upp med pris- och löneomräkning.

7 Universitetsstyrelsens beslut

Universitetsstyrelsen beslutar

- att fastställa ekonomiska ramar för områdesnämnderna 2024 enligt sammanställningen i avsnitt 3.1 ovan,
- att anmoda områdesnämnderna att i övrigt beakta de anvisningar för medelsfördelning som framgått ovan,
- att områdesnämnderna utifrån de givna fördelningsnycklarna ska bidra till de universitetsgemensamma kostnaderna enligt tabellen i avsnitt 4.3,
- att en uttaxering om 23 270 tkr får göras för kommunersättning i anslutning till VFU samt VFU-anknuten verksamhet,
- att uppdra åt rektor att utfärda kompletterande anvisningar till bland annat områdesnämnderna med utgångspunkt i föreliggande beslut,
- att uppdra åt rektor att fatta kompletterande beslut om mindre justeringar i anslagsfördelningen i de fall anslagstilldelningen skiljer sig från de besked i budgetpropositionen som legat till grund för detta styrelsebeslut,
- att uppdra åt rektor att fastställa internhyra för 2024 när indexuppräkningsnivån blivit känd.

Stockholms
universitet

Universitetsstyrelsen

Handläggare:
Anna Ridderström
Utredare
Rektors kansli

BESLUT

2023-10-30

Dnr SU FV-3252-23

1(1)

Beslut om tidsplan för framtagande av förslag till ny rektor

Universitetsstyrelsen besluta att fastställa tidsplan för framtagande av förslag till ny rektor enligt nedan.

- September 2023: Universitetsstyrelsen beslutar att inleda en rektorsrekryteringsprocess i öppen konkurrens
- Oktober-november 2023: Representanter till rekryteringsgruppen utses
- December 2023 - januari 2024: Rekryteringsgruppen börjar diskutera kravprofil efter samråd med hörandeförsamlingen och diskussion i universitetsstyrelsen
- Februari 2024: Rekryteringsgruppen lämnar förslag på kravprofil och universitetsstyrelsen beslutar
- Februari-mars 2024: Rekryteringsgruppen tar fram en annons och beslutar om tid för fri nominering
- April-maj 2024: intervjuer genomförs
- Augusti 2024: Slutkandidaten/erna presenterar sig för anställda och studenter i en öppen hearing samt för Stockholms universitets hörandeförsamling
- September 2024: Universitetsstyrelsen beslutar om förslag till rektor
- Hösten 2024: Regeringen utser ny rektor

Rektors kansli

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress

Telefon: 08-16 20 00
E-post: registrator@su.se

Yttrande

2023-10-04

Dnr SU FV-3129-23

Handläggare:

Clara Ersson, verksamhetscontroller

Ulf Nyman, utredare

Rektors kansli

Universitetsstyrelsen 2023-10-30

Yttrande över internrevisionens granskning av laboratoriesäkerhet

Internrevisionens granskning

Internrevisionen (IR) har under år 2023 granskat universitetets laboratoriesäkerhet. Granskningen har utgått från två revisionsfrågor; A) om institutioner efterlever kraven i styrdokumentet ”Regler för laboratoriesäkerhet”, och B) om universitetsförvaltningens styrning och kontroll inom området är tillfredsställande.

Internrevisionens iakttagelser och rekommendationer sammanfattas i rapporten ”Granskning av laboratoriesäkerhet” (dnr SU FV-0338-23, daterad 2023-08-16). Rapporten är ställd till universitetsstyrelsen och ger en övergripande bild av utfört granskningsarbete och resultat.

Den sammanfattande bedömningen är att institutionerna efterlever merparten av kraven i styrdokumentet, men att det finns förbättringsmöjligheter, och att universitetsförvaltningens styrning och kontroll inom laboratoriesäkerhet i huvudsak är tillfredsställande. Vidare konstateras i rapporten att universitetet har tagit fram ett tydligt och tillgängligt regelverk som har kommunicerats till institutionerna.

Rekommendationer

Mot bakgrund av den genomförda granskningen lämnar internrevisionen följande rekommendationer:

1. Att institutionen som samordnar grundutbildning säkerställer att kraven i det centrala regelverket efterlevs.

Rektors kansli

2. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen översätter det centrala regelverket till engelska.
3. Att institutioner med internationella medarbetare/studenter som endast har institutionsgemensamma rutiner på svenska översätter dessa till engelska.
4. Att ansvarig för laboratoriesäkerheten säkerställer att den samlade dokumentationen delas med stödfunktionen.
5. Att institutioner som inte kräver en skriftlig försäkran i enlighet med regelverket inför det.
6. Att institutioner säkerställer att det genomförs regelbundna repetitionstillfällen.
7. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen säkerställer att kommande uppföljningar/inventeringar genomförs enligt fastställd plan.

Rektors yttrande

Rektors yttrande över rapporten, som avges i samråd med universitetsdirektören, följer nedan.

Att Stockholms universitet har en adekvat laboratoriesäkerhet är av största vikt. Lärosätet har under flera år arbetat aktivt med dessa frågor och det är tillfredställande att kunna konstatera att regelverket uppfattas som tydligt och tillgängligt, och att verksamheten uppvisar en god regelefterlevnad. Interrevisionens förbättringsförslag/rekommendationer bedöms i allt väsentligt att vara befogade, och handlar i praktiken om att följa upp och säkerställa att befintligt regelverk följs.

Planerade åtgärder:

Rektor avser att, i samråd med vicerektor för det naturvetenskapliga området, uppdra till prefekten vid Institutionen för biologisk grundutbildning att:

- Säkerställa att kraven i det centrala regelverket följs.

Rektor avser att uppdra åt universitetsdirektören att följa upp frågor gällande det centrala regelverket enligt nedan:

- Det centrala regelverket översätts till engelska.
- Det finns institutionsgemensamma rutiner på engelska på samtliga institutioner/motsvarande med laborativ verksamhet.

- Samtliga institutioner delar sin samlade dokumentation med stödfunktionen¹ i enlighet med regelverket.
- Institutioner kräver en skriftlig försäkran om att man har tagit del av och förbinder sig att följa föreskrifter i enlighet med regelverket.
- Institutioner genomför laboratoriesäkerhetsutbildning med återkommande repetitionstillfällen i enlighet med regelverket.
- Kommande uppföljningar/inventeringar av institutionernas laborationssäkerhetsarbete genomförs tillsammans med stödfunktionen enligt plan.

Uppdragen ska återrapporteras till rektor den 31 december 2024.

¹ Enheten för säkerhet och miljö vid Fastighetsavdelningen.

Internrevisionen

Granskning av laboratorie- säkerhet

Revisionsrapport från Internrevisionen

Universitetsstyrelsen den 30 oktober 2023

Sammanfattning

Internrevisionen (IR) har i enlighet med internrevisionsplanen för 2023 granskat regelefterlevnaden till kraven i styrdokumentet ”Regler för laboratoriesäkerhet”.¹ Syftet med styrdokumentet är att tydliggöra lagkrav och vara ett stöd till institutioner/motsvarande som bedriver laborativ verksamhet. Reglerna beslutades av rektor i juni 2021.

Syftet med denna internrevisionsgranskning är att bedöma styrning och kontroll samt regelefterlevnad inom området laboratoriesäkerhet. Granskningen har utgått från följande revisionsfrågor:

- Efterlever institutioner kraven i styrdokumentet ”Regler för laboratoriesäkerhet”?
- Är universitetsförvaltningens styrning och kontroll inom området tillfredsställande?

IR bedömer att merparten av de granskade institutionerna uppfyller de flesta av *ansvarskraven* i regelverket för laboratoriesäkerhet. Det är framför allt institutionen som endast samordnar undervisning som brister i efterlevnad. När arbetsuppgifter fördelas mellan institutioner är det IR:s bedömning att ansvaret behöver klargöras mellan institutionerna. Givet att institutionerna ofta har medarbetare och studenter från olika länder är det en brist att centrala regelverket och i vissa fall institutionernas rutiner inte finns tillgängliga på engelska. IR bedömer vidare att stödfunktionens² styrning och kontroll rörande regelverkets ansvarsdel i huvudsak är tillfredsställande. Universitetet har tagit fram ett tydligt och tillgängligt regelverk som har kommunicerats till institutionerna. Vidare är det positivt att stödfunktionen anordnar utbildningstillfällen där ledarskapets betydelse i laboratoriesäkerhetsarbetet berörs.

IR bedömer att merparten av de granskade institutionerna uppfyller flertalet av kraven avseende *organisation och arbete* med laboratoriesäkerhet. IR bedömer dock att institutionernas styrning och kontroll avseende arbetet med fortbildning och riskbedömningar uppvisar förbättringsmöjligheter. Därtill finns det förbättringsmöjligheter beträffande laboratoriesäkerhetssamordnarens roll och institutionernas skyddsronder/inspektioner. Vidare bedömer IR att stödfunktionens styrning och kontroll av regelverkets organisation och arbete i huvudsak är tillfredsställande. Stödfunktionen utbildar laboratoriesäkerhetssamordnarna, informerar om regler och är tillgängliga för stöd samt har en nära dialog med institutionerna.

IR bedömer att merparten av de granskade institutionerna genomför *uppföljningar och inventeringar* enligt regelverket samt att stödfunktionen involveras i uppföljningsarbetet. Avseende stödfunktionens styrning och kontroll gällande uppföljningar/inventering bedömer IR att det finns förbättringsmöjligheter, då det förekommer att dessa inte har genomförts fullt ut enligt fastställd tidsplan. Att säkerställa att uppföljningar genomförs enligt fastställd plan är av vikt.

¹ Regler för laboratoriesäkerhet Dnr: SU FV-3388-20.

² Enheten för Säkerhet & Miljö vid Fastighetsavdelningen.

IR:s sammantagna bedömning är att institutionerna efterlever merparten av kraven i styrdokumentet, men att det finns förbättringsmöjligheter. Vidare bedömer IR att universitetsförvaltningens styrning och kontroll inom laboratoriesäkerhet i huvudsak är tillfredställande.³

Med anledning av granskningsresultatet rekommenderar IR följande:

1. Att institutionen som samordnar grundutbildning säkerställer att kraven i det centrala regelverket efterlevs.
2. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen översätter det centrala regelverket till engelska.
3. Att institutioner med internationella medarbetare/studenter som endast har institutionsgemensamma rutiner på svenska översätter dessa till engelska.
4. Att ansvarig för laboratoriesäkerheten säkerställer att den samlade dokumentationen delas med stödfunktionen.
5. Att institutioner som inte kräver en skriftlig försäkran i enlighet med regelverket inför det.
6. Att institutioner säkerställer att det genomförs regelbundna repetitionstillfällen.
7. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen säkerställer att kommande uppföljningar/inventeringar genomförs enligt fastställd plan.

Tobias Bjöörn
Internrevisionschef

Christoffer Skyberg
Internrevisor

³ IR använder följande fyra nivåer i sin bedömning av den interna styrningen och kontrollen: tillfredställande, förbättringsmöjligheter, bristfällig samt otillfredsställande.

Innehåll

SAMMANFATTNING	2
1. BAKGRUND OCH SYFTE	5
2. OMFATTNING OCH METOD	6
3. GRANSKNINGSRESULTAT	7
3.1. Ansvar för laboratoriesäkerhet.....	7
3.1.1 <i>Krav</i>	7
3.1.2 <i>Iakttagelser</i>	7
3.1.3 <i>Bedömning och kommentarer</i>	9
3.2. Organisation och arbete med laboratoriesäkerhet.....	11
3.2.1 <i>Krav</i>	11
3.2.2 <i>Iakttagelser</i>	11
3.2.3 <i>Bedömning och kommentarer</i>	14
3.3. Uppföljning av laboratoriesäkerhetsarbetet	16
3.3.1 <i>Krav</i>	16
3.3.3 <i>Iakttagelser</i>	16
3.3.2 <i>Bedömning och kommentarer</i>	17

1. Bakgrund och syfte

Inom Stockholms universitet (SU) pågår det ett ständigt sökande efter ny kunskap, varav en del av kunskapssökandet sker i laborativa miljöer. Det är framför allt inom den Naturvetenskapliga fakulteten det laborativa arbetet har en central funktion.

SU har tagit fram en policy i avsikt att uppvisa universitetets hållning och allmänna syfte med laboratoriesäkerhet samt vilka områden laboratoriesäkerheten består av. Laboratoriesäkerhet omfattar områdena miljö, arbetsmiljö och säkerhet, vilket inkluderar strålsäkerhet, kemikaliesäkerhet, hantering av brandfarliga och explosiva varor, biosäkerhet, elsäkerhet samt övriga arbetsmiljörisker kopplade till laborativ verksamhet⁴.

I juni 2021 beslutade rektor om styrdokumentet ”Regler för laboratoriesäkerhet”⁵. Styrdokumentet är av typen regler, vilket innebär att dokumentet är universitetets mest konkreta typ av styrdokument. Syftet med styrdokumentet är att tydliggöra lagkrav och vara ett stöd till institutioner/motsvarande som bedriver laborativ verksamhet.

Bristande intern styrning och kontroll inom laboratoriesäkerhet kan exempelvis medföra att arbetsmiljöansvar inte tas enligt gällande regelverk, att människor skadas, att forskningsresultat påverkas negativt och/eller att kärnverksamheten belastas med onödiga kostnader.

Mot bakgrund av ovanstående har IR genomfört en granskning med syfte att bedöma styrning och kontroll samt regelefterlevnad inom området laboratoriesäkerhet. Granskningen utgår från följande revisionsfrågor:

- Efterlever institutioner kraven i styrdokumentet ”Regler för laboratoriesäkerhet”?
- Är universitetsförvaltningens styrning och kontroll inom området tillfredsställande?

⁴ Laboratoriesäkerhetspolicy Dnr: SU FV-2.10.1-3311-20.

⁵ Regler för laboratoriesäkerhet Dnr: SU FV-3388-20.

2. Omfattning och metod

Granskningen omfattar fem institutioner⁶ och den centrala stödfunktionen⁷. Institutionerna sorterar under den Naturvetenskapliga fakulteten och bedriver laborativt arbete i olika utsträckning.

IR har använt kraven i ”Regler för laboratoriesäkerhet” som revisionskriterier för att bedöma regelefterlevnaden. Vid bedömning av förvaltningens styrning och kontroll avseende regelverket har IR använt följande kriterier:

- Att regelverket är tydligt och lättillgängligt
- Att stödfunktionen informerar om regelverket (inkl. utbildning)
- Att stödfunktionen är tillgänglig vid behov
- Att stödfunktionen är delaktig vid uppföljning av laboratoriesäkerhetsarbetet

Informationsinsamlingen har bestått av intervjuer och dokumentstudier. Roller som primärt har intervjuats hos institutionerna är prefekt, laboratoriesäkerhetssamordnare och skyddsombud. Vidare har universitetets centrala laboratoriesäkerhetssamordnare och centrala kemikaliesäkerhetssamordnare intervjuats. Exempel på dokument som erhållits är institutionernas samlade dokumentation, institutionernas rutiner, skriftliga intyg, utbildningsmateriel och inventeringsdokumentation.

IR har även medverkat vid en nätverksträff för universitetets laboratoriesäkerhetssamordnare, i avsikt att informera om granskningen samt för att öka IR:s förståelse av hur nätverket arbetar och fungerar.

De intervjuade har givits möjlighet att faktagranska ett utkast av rapporten innan färdigställandet.

⁶ De fem institutioner som ingått i granskningen är: Institutionen för material- och miljökemi, Institutionen för organisk kemi, Institutionen för biologisk grundutbildning, Institutionen för naturgeografi och Institutionen för ekologi, miljö och botanik.

⁷ Enheten för Säkerhet & Miljö vid Fastighetsavdelningen.

3. Granskningsresultat

3.1. Ansvar för laboratoriesäkerhet

3.1.1 Krav

Regelverket vänder sig till verksamhetsansvariga med laborativ verksamhet och ställer krav på ansvariga chefer. Av reglerna framgår det att prefekt/motsvarande bland annat ska se till att medarbetare och studenter har god kännedom om extern reglering samt interna rutiner, att det finns en samlad dokumentation kring laboratoriesäkerhet, att personer som ska bedriva laborativt arbetet intygar att personen har förstått innebörden av SU:s rutiner och institutionernas rutiner samt förbinder sig att följa dessa och att de med fördelat verksamhets- och arbetsmiljöansvar genomgå SU:s obligatorisk laboratoriesäkerhetsutbildning.

3.1.2 Iakttagelser

Medarbetare och studenters kännedom om extern reglering och interna rutiner

Fyra av fem institutioner har ett digitalt informationsmaterial i syfte att åstadkomma god kännedom om externa regler samt universitetsgemensamma och institutionsgemensamma laboratoriesäkerhetsrutiner. Institutionernas informationsmaterial finns tillgängligt via intranät eller genom läroplattformen Athena. Gemensamt för institutionerna som har tagit fram ett informationsmaterial är att samtliga medarbetare och studenter som ska bedriva laborativt arbete måste läsa informationsmaterialet innan arbetet får påbörjas.

Institutionernas informationsmaterial har upprättats av respektive institution och innehåller bland annat institutionsgemensamma laboratoriesäkerhetsrutiner. En av institutionerna har endast de senaste rutinerna på svenska.

Stödfunktionen i egenskap av ägare till styrdokumentet ”Regler för laboratoriesäkerhet” har inte översatt regelverket till engelska. Enligt universitetets handläggningsordning för styrdokument⁸ ska styrdokument översättas till engelska om inget annat har beslutats. I den här granskningens urval ingår institutioner där andelen medarbetare som inte talar svenska uppgår till omkring 30 – 35 procent.

I intervjuerna har det framkommit att institutionerna tycker att universitetets regelverk både är begripligt och lättillgängligt. Stödfunktionen har ingen formell revideringscykel för regelverket utan det uppdateras när stödfunktionen får kännedom om någon extern förändring som påverkar regelverket. Vidare arbetar stödfunktionen aktivt med att kommunicera information som institutioner med laborativ verksamhet behöver ta del av. Kommunikationen sker främst via e-post till institutionernas laboratoriesäkerhessamordnare med prefekt som kopia.

⁸ Handläggningsordning för styrdokument Dnr: SU FV-1.1.2-4578-20.

Samlad dokumentation

Fyra av fem institutioner har en samlad dokumentation kring laboratoriesäkerhet. Vid två av institutionerna används stödfunktionens mall för den samlade dokumentationen, medan en institution använder den Naturvetenskapliga fakultetens tidigare stödmall. I samband med upprättandet av granskningsrapporten har stödfunktionens dokumentationsmall inte formellt publicerats. Mallens struktur och vilken dokumentation som behöver finnas i den samlade dokumentationen har presenterats på stödfunktionens obligatoriska utbildning för de med fördelat verksamhets- och miljöansvar under våren 2023.

En av institutionerna som använder stödfunktionens mall har den samlade dokumentationen som institutionens informationsmaterial. De andra institutionerna som har upprättat en samlad dokumentation delar informationsmaterialet med samtliga medarbetare och studenter som ska bedriva laborativt arbete men inte hela den samlade dokumentationen.

Tre av institutionerna har delat den samlade dokumentationen i stödfunktionens behörighetsstyrda mapp på universitetets server. Stödfunktionen gör inga regelbundna kontroller för att undersöka vad institutionerna har delat på servern.

Skriftlig försäkran

Fyra av fem institutioner använder någon form av skriftlig försäkran. Tre institutioner kräver ett skriftligt intyg på att personen har förstått institutionens laboratoriesäkerhetsföreskrifter samt förbinder sig att följa dem. Två av dessa institutioner har också ett skriftligt kunskapstest i syfte att kontrollera att medarbetare och studenter har förstått centrala delar av laboratoriesäkerhetsföreskrifterna. En institution kräver ett skriftligt intyg på att personen har tagit del av institutionens föreskrifter och förhållningsregler, dock saknas delen om att även förbinda sig att följa reglerna.

Obligatorisk laboratoriesäkerhetsutbildning

Vid fyra av fem institutioner har medarbetarna med fördelat verksamhets- och miljöansvar genomgått förvaltningens obligatoriska laboratoriesäkerhetsutbildning för chefer och är en del av Personalavdelningens utbildningar. Det är stödfunktionen som anordnar utbildningen och den erbjuds en gång per termin. Stödfunktionen kan även komma till enskilda institutioner och hålla i extra utbildningstillfällen om institutionen organiserar utbildningsdagen. När anmälningsfunktionen öppnar till den obligatoriska utbildningen skickar stödfunktionen ut information om utbildningen till alla prefekter med laborativ verksamhet.

På den obligatoriska utbildningen informeras deltagarna bland annat om vad ansvaret för den laborativa verksamheten innebär, universitetets laboratoriesäkerhetsregler och vad institutionernas laboratoriesäkerhetsdokumentation behöver innehålla. Under utbildningen lyfter stöd-

funktionen också fram ledarskapets betydelse i laboratoriesäkerhetsarbetet och att ledarna behöver visa vägen genom att själva följa rutiner och föregå med goda exempel i det laborativa arbetet.

Samordning av grundutbildning

En av institutionerna i granskningen ansvarar endast för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Vidare har institutionen som främsta mål att samordna och stödja undervisningen inom sektionen⁹. Institutionen som samordnar grundutbildningen har inga anställda lärare utan de som bedriver undervisning kommer från andra institutioner. Det finns ingen dokumenterad struktur för laborativ verksamhet som bedrivs i detta undervisningssammanhang. I intervjuer har det framkommit olika uppfattningar om vem som ansvarar för laboratoriesäkerheten: ett resonemang som förts fram är att lärarna från institutionerna ansvarar för laboratoriesäkerheten, medan andra menar att det är institutionen som samordnar grundutbildningen som ansvarar för laboratoriesäkerheten.

3.1.3 Bedömning och kommentarer

IR bedömer att merparten av de granskade institutionerna uppfyller de flesta av ansvarskraven. Det finns emellertid situationer då styrning och kontroll är bristfällig. Institutionen som samordnar grundutbildningen bedöms inte leva upp till ansvarskraven. Detsamma gäller övriga krav i regelverket, med undantag för utsedd laboratoriesäkerhetskansler, kemikalieinventering och skalskydd (se avsnitt 3.2–3.3). Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen som bristfällig när institutioners rutiner endast finns på svenska och när en skriftlig försäkran inte har hanterats enligt regelverket.

IR bedömer vidare att stödfunktionens styrning och kontroll av regelverkets ansvarsdel i huvudsak är tillfredsställande. Universitetet har tagit fram ett tydligt och tillgängligt regelverk som har kommunicerats till institutionerna. Vidare är det positivt att stödfunktionen anordnar utbildningstillfällen där ledarskapets betydelse i laboratoriesäkerhetsarbetet berörs.

Oklar ansvarsfördelning

En grundförutsättning för god intern styrning och kontroll är ett tydligt ansvar. Som nämnts ovan bedömer IR att universitetet har tagit fram ett tydligt regelverk. På första sidan av styrdokumentet anges: ”Dessa regler riktar sig främst till prefekter/motsvarande med fördelat ansvar och syftar till att Stockholms universitet ska följa lagkrav samt förtydliga på vilket sätt arbetsmiljö- och miljöarbetet inom laborativ verksamhet ska bedrivas för att minimera ohälsa och miljörisker”.

⁹ Institutioner inom den Naturvetenskapliga fakulteten är indelade i olika sektioner. För närvarande finns det fyra sektioner vid fakulteten.

Det främsta skälet till att institutionens som samordnar grundutbildningen endast uppfyller ett fåtal av kraven bedöms vara olika tolkningar avseende vem som ansvarar för laboratoriesäkerheten. Vid bristande följsamhet till SU:s regler ökar risken att universitetet inte lever upp till externa krav.

Regler för laboratoriesäkerhet och institutioners rutiner enbart på svenska

Universitetets olika institutioner har ofta medarbetare och studenter från olika länder. Om alla medarbetare och studenter ska ha lika förutsättningar att förstå laboratoriesäkerhetsreglerna och institutionernas upprättade rutiner behöver dessa också finnas på engelska. Saknas universitetsgemensamma regler på engelska ökar risken att internationella medarbetare och studenter inte förstår syftet med reglerna. Vidare ökar risken för olyckor i laborativ verksamhet om medarbetare och studenter inte förstår institutionernas rutiner.

Samlad dokumentation ej delad med stödfunktionen

Det är viktigt att institutioner som har en samlad dokumentation kring laboratoriesäkerhet också delar dokumentation med stödfunktionen. Sparas den samlade dokumentationen endast på institutionernas lagringstjänster ökar risken att dokumentationen inte går att nå vid ett tekniskt problem. I syfte att stärka förvaltningens interna kontroll kan stödfunktionen överväga att införa som rutin att återkommande kontrollera vad som finns tillgängligt i mapparna på servern.

Skriftlig försäkran ej enligt regelverket

En fullständig försäkran från medarbetare och studenter som ska bedriva laborativt arbete är en viktig del i det förebyggande laboratoriesäkerhetsarbetet enligt gällande regelverk. Det är en brist att det inte efterlevs i två av de granskade institutionerna. Om inte medarbetare och studenter intygar att de har förstått rutinerna och förbinder sig att följa dessa ökar risken att regel efterlevnaden får minskad betydelse.

IR rekommenderar:

1. Att institutionen som samordnar grundutbildning säkerställer att kraven i det centrala regelverket efterlevs.
2. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen översätter det centrala regelverket till engelska.
3. Att institutioner med internationella medarbetare/studenter som endast har institutionsgemensamma rutiner på svenska översätter dessa till engelska.
4. Att ansvarig för laboratoriesäkerheten säkerställer att den samlade dokumentationen delas med stödfunktionen.
5. Att institutioner som inte kräver en skriftlig försäkran i enlighet med regelverket inför det.

3.2. Organisation och arbete med laboratoriesäkerhet

3.2.1 Krav

I regelverket finns det ett antal krav på institutionernas organisation och arbetssätt: institutioner med laborativ verksamhet ska bland annat ha minst en laboratoriesäkerhetssamordnare och dokumentera fördelningen av arbetsuppgifterna inom laboratoriesäkerhet, utbilda nyanställda medarbetare i laboratoriesäkerhet och ha rutiner för återkommande repetitions- och informationstillfällen, ha rutiner för att genomföra och dokumentera riskbedömningar, inkludera laboratoriesäkerhetsarbetet i institutionernas miljö- och arbetsmiljögrupper samt årligen genomföra skyddsronder.

3.2.2 Iakttagelser

Laboratoriesäkerhetssamordnare och fördelning av arbetsuppgifter

Samtliga institutioner har en utsedd laboratoriesäkerhetssamordnare, med del av anställningen för institutionsgemensamt laboratoriesäkerhetsarbete. Vid fyra av institutionerna har laboratoriesäkerhetssamordnarna genomfört förvaltningens obligatoriska utbildning i laboratoriesäkerhet. Utbildningen är densamma som stödfunktionen anordnar till medarbetarna med fördelat verksamhets- och arbetsmiljöansvar.

Institutionerna har dokumenterat laboratoriesäkerhetsorganisationen. I dokumentationen framgår det vilka funktioner som utgör laboratoriesäkerhetsorganisationen samt vilka medarbetare som har arbetsuppgifter inom laboratoriesäkerhetsområdet.

En av institutionerna har utökat laboratoriesäkerhetssamordnarens befogenheter. Laboratoriesäkerhetssamordnaren har mandat att ge direktiv till personalen och ska avbryta laborativt arbete om omedelbar fara upptäcks.

Tre av fem institutioner har tagit från någon del av arbetsbeskrivning av laboratoriesäkerhetssamordnarens ansvar och arbetsuppgifter. Laboratoriesäkerhetssamordnarna har ofta även andra formella roller inom laboratoriesäkerhetsområdet. Två av laboratoriesäkerhetssamordnarna är föreståndare för brandfarlig vara. En laboratoriesäkerhetssamordnare är föreståndare för brandfarlig vara och institutionens KLARA¹⁰-administratör, medan en laboratoriesäkerhetssamordnare är institutionens KLARA-administratör.

Vid universitetet finns ett nätverk för laboratoriesäkerhetssamordnarna. Alla laboratoriesäkerhetssamordnare bjuds in till nätverksträffarna men även andra roller kan delta på mötet utifrån vad som kommer att diskuteras. Stödfunktionen deltar på nätverksträffarna för att förmedla information och svara på frågor. Under vår- och höstterminen sammanträder nätverket var tredje vecka. IR har under granskningen medverkat vid en nätverksträff och informerat om granskningen. I intervjuer framgår det också att stödfunktionen är lätt att komma i kontakt

¹⁰ Universitetets kemikaliehanteringsystem.

med om laboratoriesäkerhetssamordnarna har frågor eller behöver stöd i laboratoriesäkerhetsarbetet.

Utbildning av nyanställd personal

Fyra av fem institutioner kräver att nya medarbetare förkovrar sig inom laboratoriesäkerhet innan det laborativa arbetet får starta, dock saknas rutiner för repetitionstillfällen.

Vid en av institutionerna behöver medarbetare genomföra en obligatorisk utbildning och läsa institutionens laboratoriesäkerhetsföreskrifter. Det är institutionens laboratoriesäkerhetssamordnare som föreläser på utbildningen och dokumenterar vilka som har deltagit. Institutionen erbjuder utbildningen vid två tillfällen per månad och anordnar extratillfällen vid behov. Om laboratoriesäkerhetssamordnaren inte har möjlighet att utföra ett utbildningspass är materialet uppbyggt så att en professorer/handledare kan genomföra utbildningspasset. Vidare har alla medarbetare åtkomst till utbildningsmaterialet och laboratoriesäkerhetsföreskrifterna via institutionens intranät. Stödfunktionen har dock inte tillgång till utbildningsmaterialet.

Två av fem institutioner har läsning av institutionens laboratoriesäkerhetsföreskrifter med tillhörande kunskapstest (quiz) som obligatoriskt utbildningsmoment. Kunskapstesterna sparas hos institutionerna och samtliga medarbetare har tillgång till laboratoriesäkerhetsföreskrifterna genom institutionernas intranät. Vidare har stödfunktionen tillgång till laboratoriesäkerhetsföreskrifterna och kunskapstesten genom en mapp på universitetets server. En av dessa institutioner har tidigare haft ett obligatoriskt utbildningspass. Utbildningspasset har dock varit pausat sedan 2022 på grund av att utbildningsmaterialet behöver uppdateras.

En institution har som obligatoriskt utbildningsmoment läsning av institutionens informationsmaterial samt bekräftelse på att personen har tagit del av institutionens föreskrifter och förhållningsregler. Intygen sparas hos institutionen och medarbetarna har tillgång till föreskrifterna och förhållningsreglerna i läroplattformen Athena. Vidare har stödfunktionen åtkomst till laboratoriesäkerhetsmaterial via mapp på universitetets server.

Riskbedömning vid användning av farliga ämnen

Fyra av fem institutioner har rutiner för att genomföra och dokumentera obligatoriska riskbedömningar vid användning av farliga ämnen. Rutinerna återfinns i institutionernas laboratoriesäkerhetsföreskrifter eller i informationsmaterialet. Institutionerna använder universitetets kemikaliehanteringssystem vid upprättandet av riskbedömningar. En av institutionerna använder ibland en upprättad blankett eller institutionens laborationsbok vid dokumentation av riskbedömningar.

Enligt intervjuer finns det emellertid utmaningar i arbetet med riskbedömningar. Det förekommer att osäkra medarbetare inte ber om hjälp vid framtagning av obligatoriska riskbedömningar, och att handledare/forskningsledare som godkänner riskbedömningar saknar tillräckliga kemikaliekunskaper.

Laboratoriesäkerhetsarbete i institutionernas miljö- och arbetsmiljögrupper

Samtliga fem institutioner som ingått i granskningens urval har ett råd för arbetsmiljö- och lika villkorsarbete. Vid tre av institutionerna har laboratoriesäkerhetssamordnaren en ordinarie plats i rådet, vara en institution har utsett laboratoriesäkerhetssamordnaren till ordförande. Hos institutionen där laboratoriesäkerhetssamordnaren är ordförande förs regelbundna diskussioner om laboratoriesäkerhet, medan de två andra institutionerna diskuterar laboratoriesäkerhetsfrågor vid behov.

En institution diskuterar laboratoriesäkerhet vid behov och bjuder då in laboratoriesäkerhetssamordnaren till rådet, medan en institution ännu inte har bestämt hur rådet ska hantera laboratoriesäkerhetsfrågor.

Årlig skyddsron

Fyra av fem institutioner har genomfört och dokumenterat en årlig skyddsron under 2022, varav två institutioner valde att ta hjälp av stödfunktionen vid genomförandet av den fysiska ronden. När stödfunktionen deltar på skyddsroner inleds ronden med ett informationsmöte. På mötet informerar stödfunktionen om nyheter inom laboratoriesäkerhetsområdet. Vidare har institutionerna möjlighet att ställa frågor till stödfunktionen.

Två av institutionerna kompletterar den årliga skyddsronen med ytterligare kontroller. En institution gör kvartalsvisa egenkontroller. Egenkontrollen bygger på att laboratoriesäkerhetssamordnaren skickar ut en checklista till medarbetarna med ansvar för en laboratorielokal. Checklistan innehåller punkter om den fysiska säkerheten i lokalen. När ansvarig medarbetare har gått igenom listan skickas listan tillbaka till laboratoriesäkerhetssamordnaren för dokumentation. Vid den andra institutionen genomför laboratoriesäkerhetssamordnaren oannonserade kvartalsvisa inspektioner i laboratorielokalerna. Laboratoriesäkerhetssamordnaren kontrollerar att kemikalier och andra farliga ämnen hanteras enligt reglerna, att avfall hanteras korrekt, att elektronik inte utgör någon brandfara, att säkerhetsutrustningen är hel och att riskbedömningar finns tillgängliga.

Utöver institutionernas skyddsroner genomförs också externt tillsynsarbete för att kontrollera att universitetet bedriver laborativ verksamhet enligt externa regler. Laboratoriesäkerhet är ett område som i grunden utgår från externa krav där flera av kraven är föremål för tillsyn. Exempel på myndigheter som bedriver tillsynsarbete på universitetet är Kemikalieinspektionen, Arbetsmiljöverket, Jordbruksverket, Strålsäkerhetsmyndigheten och Stockholms stad. Det är medarbetarna hos stödfunktionen som är universitetets kontaktpersoner gentemot tillsynsmyndigheterna. Eftersom det regelbundet pågår olika typer av tillsynsarbete har stödfunktionen en löpande dialog med institutionerna. Institutionerna informeras innan en tillsyn ska genomföras och under tillsynsarbetet. Vidare återkopplar stödfunktionen till institutionerna som deltagit i tillsynen med någon form av sammanfattning.

Institutionernas skalskydd

Samtliga fem institutioner kräver behörighet för tillträde till institutionernas laboratorielokaler. Två av fem institutioner kräver passerkort för åtkomst till korridorer och särskild behörighet för tillträde till laboratorielokalerna. Vid en institution är det samma behörighet till korridorer och laboratorielokaler. En institution kräver passerkort till institutionens korridorer men har öppna laboratorielokaler, medan en institution har öppna korridorer men kräver passerkort till laboratorielokalerna.

3.2.3 Bedömning och kommentarer

IR bedömer att merparten av de granskade institutionerna uppfyller de flesta av kraven avseende organisation och arbete med laboratoriesäkerhet. IR bedömer dock att institutionernas interna styrning och kontroll avseende arbetet med fortbildning och riskbedömningar uppvisar förbättringsmöjligheter. Därtill finns det förbättringsmöjligheter avseende laboratoriesäkerhetssamordnarens roll och vid institutionernas löpande skyddsronder/inspektioner.

Vidare bedömer IR att stödfunktionens styrning och kontroll av regelverkets organisation och arbete i huvudsak är tillfredsställande. Stödfunktionen utbildar laboratoriesäkerhetssamordnarna, informerar om regler och är tillgängliga för stöd samt har en nära dialog med institutionerna.

Laboratoriesäkerhetssamordnaren

Ingen av de granskade institutionerna har nyttjat möjligheten att utse fler än en laboratoriesäkerhetssamordnare. Det är i stället vanligt att andra arbetsuppgifter inom laboratoriesäkerhetsområdet åläggs laboratoriesäkerhetssamordnaren. Om allt fler arbetsuppgifter läggs på laboratoriesäkerhetssamordnaren ökar risken att arbetstiden inte räcker till övergripande arbetsuppgifter såsom utveckling av institutionsgemensamma rutiner, utbildningsmateriel och uppföljning av laboratorielokaler. För att engagera fler medarbetare i laboratoriesäkerhetsarbetet kan institutionerna överväga att fördela någon eller några av de andra arbetsuppgifterna inom laboratoriesäkerhet på andra funktioner. Vidare kan de institutioner som inte har en arbetsbeskrivning för laboratoriesäkerhetssamordnarfunktionen överväga att upprätta en sådan, i syfte att motverka personberoendet.

Rutiner saknas för repetitionstillfällen

Avsaknad av rutiner för repetitionstillfällen ökar risken att medarbetare som inte regelbundet bedriver laborativt arbete saknar aktuell kunskap om externa och interna regler inom laboratoriesäkerhetsområdet. I syfte att öka följsamheten till kraven på repetitions- och informationstillfällen kan regelbundna utbildningspass under ledning av laboratoriesäkerhetssamordnaren vara ett alternativ. Återkommande utbildningspass är också ett bra komplement till inläsning av utbildningsmateriel.

Vikten av kunskap vid genomförandet av obligatoriska riskbedömningar

Riskbedömningar är en central del av institutionernas laboratoriesäkerhetsarbete. Medarbetare och studenter behöver vara väl medvetna om i vilka situationer farliga kemikalier kan ge upphov till skada, vilket innebär att de måste ha en uppfattning om kemikaliernas risker. Om medarbetare och studenter saknar tillräckliga kemikaliekunskaper vid upprättandet av riskbedömningar ökar risken att olyckor inträffar i laboratorieverksamheten. IR gör ingen bedömning av medarbetares eller studenters kunskap, men noterar att det under ett par intervjuer har framförts att det förekommit osäkerhet i framtagande och godkännande av riskbedömningar.

Skyddsronde och extern tillsyn

Årliga skyddsronder är en viktig del i institutionernas laboratoriesäkerhetsarbete. Inte minst när det kommer till att kontrollera så universitetsgemensamma rutiner och institutionernas rutiner följs inom laboratoriesäkerhetsområdet. Den årliga skyddsronden kan genomföras tillsammans med stödfunktionen. När stödfunktionen deltar på skyddsronden uppdateras institutionerna inom laboratoriesäkerhetsområdet och har möjlighet att ställa frågor direkt till stödfunktionen.

En nackdel med att endast förlita sig på en årlig skyddsronde är att eventuella brister som upptäcks vid den årliga skyddsronden kan ha funnits i verksamheten en längre tid. I syfte att stärka den interna kontrollen kan institutioner överväga att införa tätare eller oannonserade inspektioner, vilket IR noterar redan förekommer vid några institutioner.

IR rekommenderar:

6. Att institutioner säkerställer att det genomförs regelbundna repetitionstillfällen.

3.3. Uppföljning av laboratoriesäkerhetsarbetet

3.3.1 Krav

I regelverket finns det krav på att följa upp laboratoriesäkerhetsarbetet: institutioner ska i samarbete med den centrala stödfunktionen genomföra lagefterlevnadskontroller samt inventera kemikalier och strålkällor.

I styrdokumentet ”Regler för laboratoriesäkerhet” regleras inte när eller hur ofta uppföljningar ska genomföras. Periodiciteten regleras i stället via två handläggningsordningar¹¹ och en central rutin¹². Intentionen är att lagefterlevnadskontroller genomförs i mitten av mars månad vartannat år, att inventering av kemikalier årligen genomförs i januari och februari samt att inventering av strålkällor årligen genomförs i slutet av januari.

3.3.3 Iakttagelser

Lagefterlevnadskontroll

Lagefterlevnadskontroller är en del av universitetet miljöledningssystem¹³ och bygger på en enkätundersökning där institutioner med laborativ verksamhet besvarar ett antal frågor utifrån författningskraven. Det är stödfunktionen som skapar enkäten och skickar frågorna till berörda institutioner. Efter det att institutionerna har besvarat enkäten går den centrala miljöfunktionen¹⁴ och stödfunktionen igenom svaren, utreder eventuella avvikelser samt dokumenterar kontrollen. Till följd av stödenhetens personalomsättning och nytt enkätverktyg har 2022 års lagefterlevnadskontroll flyttats fram till hösten 2023.

Inventering av kemikalier

I kemikaliehanteringssystemet är inventeringsperioden öppen från den 2 januari till och med den 28 februari. Fyra av fem institutioner har genomfört 2023 års kemikalieinventering. Att en av institutionerna inte har slutfört årets inventering beror på flytt av laboratorier med tillhörande kemikalier. Institutionen har haft en dialog med stödfunktionen och kommer att slutföra inventeringen när flytten är genomförd. Efter det att institutionerna har registrerat kemikalieuppgifterna i kemikaliehanteringssystemet går stödfunktionen in i systemet och tittar på tillståndspliktiga kemikalier samt om det finns registrerade kemikalier som universitetet inte får hantera. Vidare kontrollerar stödfunktionen tillståndspliktiga kemikalier ett par gånger per år.

¹¹ Handläggningsordning för Stockholms universitet miljöledningssystem Dnr: SU FV 2.10.1-0792-21) & Handläggningsordning för ledningssystem för strålsäkerhets Dnr: SU FV-1288-21.

¹² Rutin för kemikaliehantering Dnr: SU FV-2.10.2-0362-14.

¹³ SU:s system som integrerar miljöhänsyn i den ordinarie verksamheten.

¹⁴ Den centrala miljöfunktionen är placerad vid Fastighetsavdelningen och utgörs av verkställande tjänstemän som har en strategisk roll och samordnar det operativa miljöarbetet.

Inventering av strålkällor

Vid upprättandet av granskningsrapporten finns det tio institutioner på universitetet som bedriver verksamhet med joniserad strålning, varav tre institutioner ingår i urvalet i denna granskning. Tre av tre granskade institutioner har inventerat strålkällorna. Inventeringen har dock skett vid senare tillfällen än vad handläggningsordningen anger, det vill säga i slutet av januari. En av institutionerna har inventerat strålkällorna i mars 2023, medan två institutionerna inventerade strålkällorna hösten 2022. När inventeringarna har utförts på hösten har dessa genomförts i samband med den årliga stålsäkerhetsronden tillsammans med stödfunktionen. Institutionerna använder stödfunktionens dokumentationsmall och delar dokumentet i stödfunktionens Box¹⁵-mapp.

3.3.2 Bedömning och kommentarer

IR bedömer att merparten av de granskade institutionerna genomför uppföljningar och inventeringar enligt regelverket samt att stödfunktionen involveras i uppföljningsarbetet. Avseende stödfunktionens styrning och kontroll gällande uppföljningar/inventering bedömer IR att det finns förbättringsmöjligheter, då det förekommer att dessa inte har genomförts fullt ut enligt fastställd tidsplan.

Uppföljningar/inventeringar följer ej fastställd plan fullt ut

Då uppföljning är en central del av den interna kontrollen är det viktigt att säkerställa att uppföljningar genomförs enligt fastställd plan. I uppföljningsarbetet kan avvikelser identifieras och åtgärder vidtas. Vidare bidrar uppföljningar till ökad kunskap och belyser viktiga delar av laboratoriesäkerhetsarbetet hos institutionerna.

Vid senareläggning av uppföljningar/inventeringar ökar risken att eventuella brister i laboratoriesäkerhetsarbetet upptäcks senare än om uppföljningarna/inventeringarna hade genomförts med den regelbundenhet som finns fastställd. IR anser dock att det kan finnas legitima skäl till att senarelägga en uppföljning/inventering, som exempelvis i fallet där en av institutionerna genomfört en flytt av laboratorier.

IR rekommenderar:

7. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen säkerställer att kommande uppföljningar/inventeringar genomförs enligt fastställd plan.

¹⁵ Box är ett universitetsgemensamt stödsystem för molnbaserad datalagring.

Handläggare:
Rektors kansli och
Ekonomiavdelningen

Ekonomisk uppföljning Tertial 2 2023

- Universitetets ekonomiska utfall efter tertial 2 uppvisar ett överskott om 55 mnkr att jämföras med 89 mnkr för samma period 2022. I utfallen ingår dock en positiv tillfällig effekt av avsättningen till semesterlöneskulden. Per augusti 2023 var denna 84 mnkr och det ekonomiska utfallet rensat för det visar på ett underskott om 29 mnkr.
- Intäkterna ökade med 88 mnkr (2,3 procent) jämfört med tertial 2 2022. Det är främst räntenettet och bidragsintäkterna som ökat.
- Kostnaderna ökade med 122 mnkr (3,2 procent) jämfört med tertial 2 2022. Framför allt är det driftskostnader och lokalkostnader som har ökat jämfört med förra året medan personalkostnaderna ligger kvar på samma nivå.
- Prognoserna visar att universitetet kommer att underproducera mot takbeloppet 2023. Med hur mycket är osäkert, men en avstämning indikerar att utfallet blir i närheten av den prognos som lämnades till regeringen i våras, det vill säga en underproduktion om 47 mnkr. Slutlig prognos för hösten sätts i mitten av oktober.
- Det ekonomiska utfallet för helåret 2023 prognosticeras till ett underskott om ca 30 mnkr, med hänsyn tagen till en underproduktion mot takbeloppet om 47 mnkr. Detta är sämre än tidigare prognoser, som pekade mot ett utfall i balans. Av underskottet prognosticeras ca 10 mnkr inom universitetets ordinarie verksamhet, då 21 mnkr av underskottet avser utbetalning av ackumulerat kapital inom de nationella medlen för riktat pedagogiskt stöd.

Rektors kansli, Planeringssekretariatet

Utfall tertial 2 2023

Universitetets ekonomiska utfall efter tertial 2 uppvisar ett överskott om 55 mnkr att jämföra med ett överskott om 89 mnkr samma period 2022. I utfallet ingår en positiv tillfällig effekt av semesterlöneskulden. Per augusti uppgår den effekten till 84 mnkr. Påverkan av semesterlöneskulden på resultatet varierar över året beroende på när semestrar tas ut, men uppgår normalt för helåret till en kostnad på ett fåtal miljoner kronor och har därmed ingen större resultatpåverkan. Utfallet hittills i år visar därmed, med hänsyn tagen till semesterlöneskulden, egentligen inte något överskott utan snarare ett underskott om ungefär 30 mnkr. Det är cirka 40 mnkr sämre än utfallet efter tertial 2 förra året justerat på samma sätt.

Intäkterna har ökat med 88 mnkr (2,3 procent) jämfört med tertial 2 förra året och ökningen avser främst finansiella intäkter som på grund av ränteläget ökat från 4 mnkr 2022 till 51 mnkr i år. Även bidragsintäkterna har ökat med 32 mnkr, motsvarande 3 procent, och uppgår nu till 1 129 mnkr. Anslagsintäkterna är i nivå med förra året, pris- och löneomräkningen tas till stor del ut av minskat anslag inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå på grund av avslutade tillfälliga satsningar inom takbeloppet.

Kostnaderna ökade med 122 mnkr (3,2 procent) jämfört med tertial 2 2022. Personalkostnaderna har minskat med 8 mnkr (0,3 procent) jämfört med samma period föregående år. Andelen personalkostnader som finansieras med anslag är 73 procent, vilket är detsamma som förra året vid samma tid. De främsta orsakerna till att personalkostnaderna minskar är att semesterlöneskuldens positiva påverkan på resultatet är större än förra året vid samma tid och att lönekostnaderna minskat. Det senare beror på att antalet årsarbetskrafter fortsatt att minska även under 2023. Det minskade antalet årsarbetskrafter avser framför allt doktorander och forskare.

Driftkostnaderna har ökat med 70 mnkr (16 procent) jämfört med samma period föregående år. Det är främst reskostnader som ökat, från 47 mnkr till 71 mnkr, vilket motsvarar 51 procent. Utfallet är dock fortfarande något lägre än före pandemin, då reskostnaderna per augusti 2019 uppgick till 77 mnkr. De månadsvisa utfallen har dock från och med juni varit högre än 2019 och skillnaden mellan åren har därmed successivt minskat. Resekostnaderna finansieras till 35 procent av anslag och 65 procent av externa medel.

Även andra driftkostnader har ökat jämfört med förra året. Exempel på detta är kostnader för open access, konferensarrangemang, laboratorietjänster och service- och underhållsavtal.

Lokalkostnaderna är 36 mnkr (6 procent) högre än samma tid 2022. Ökningen beror framför allt på avtalsenlig indexuppräknning av kontrakt samt något högre kostnader för städning. Jämförelser är dock svåra då lokalkostnadernas fördelning mellan månaderna förra året var ojämn. Lokalkostnaderna ser dock ut att följa prognosen i år.

Utöver detta har avskrivningskostnader ökat med 16 mnkr (14 procent) och finansiella kostnader med 8 mnkr (94 procent). Avskrivningskostnadernas ökning beror främst på att större investeringar framför allt i Albano togs i bruk i slutet av förra året. De finansiella kostnaderna har ökat på grund av ränteläget.

Prognos för ekonomiskt utfall 2023

Den övergripande prognosen för universitetets samlade verksamhet 2023 är ett underskott om 30 mnkr. Det är en försämring mot den helhetsprognos som lämnades i tertial 1, som var en ekonomi i balans. Förändringen av prognosen avser främst förväntat lägre externa intäkter än i tidigare prognoser, men inkluderar även indikationer om en lägre prestationsgrad för året vilket skapar osäkerhet kring utfall mot takbeloppet. Samtidigt ser kostnaderna ut att öka något mer än i tidigare prognoser. Alla försämringar jämfört med tidigare prognoser är på marginalen men pekar åt samma håll, det vill säga ett något sämre utfall än tidigare prognostiserat. Ett ökat finansnetto dämpar dock försämringen.

Av underskottet avser ca 10 mnkr universitetets egen verksamhet och ca 20 mnkr avser utbetalning av ackumulerat kapital inom de nationella medlen för riktat pedagogiskt stöd. Anledningen till att den samlade bedömningen avviker från summan av de inlämnade prognoserna beskrivna nedan är bland annat en analys av kostnads- och intäktsposter på universitetsövergripande nivå och en sammanvägning av de resonemang som förts fram i fakulteternas prognoser. Det är framför allt de externa intäkterna som fortfarande bör kunna bli högre än vad verksamheten prognostiserat.

I tertialrapporten har områden och universitetsförvaltning lämnat in prognoser över det ekonomiska utfallet för helåret 2023. Det summerade prognosticerade underskottet inklusive prognosen för det centrala kapitalet uppgår till 175 mnkr, vilket är något bättre än den budget som registrerats i början av året men 20 mnkr sämre än prognosen i tertial 1. Prognosen kan också jämföras med hur det såg ut förra året då summeringen av de inlämnade prognoserna i tertial 2 uppgick till ett underskott om drygt 160 mnkr men då utfallet blev 150 mnkr bättre än så.

För att nå målet om en ekonomi i balans krävs utifrån prognoserna fortsatt återhållsamhet avseende kostnadsutvecklingen och ett aktivt arbete med att öka universitetets intäkter vilket rektor uppmanade verksamheten till i ett brev avseende kraftsamling för ekonomi i balans den 4 oktober.

Ekonomi i balans

Områdena och förvaltningen fortsätter arbetet med ekonomi i balans 2023, enligt rektorsbeslut (dnr SU FV-1552-20). I beslutet definieras begreppet ekonomi i balans med att intäkter och kostnader balanserar på områdesnivå, och att områdenas årliga utfall varken är ett underskott eller överskott. Även förvaltningen har ett effektiviseringsuppdrag för att minska sina kostnader. Nedan följer en sammanfattning av områdenas och förvaltningens rapportering av vidtagna åtgärder efter tertial 2.

Inom den humanistiska fakulteten pågår arbetet med att nå ekonomi i balans och utöver att tidigare åtgärder fortsätter har även nya besparingar genomförts. Exempel på dessa är gemensamma bemanningsprinciper med utgångspunkt i kursbudgetar och minskad forsknings- och utvecklingstid för adjunkter. Den juridiska fakulteten arbetar med åtgärder som exempelvis bemanningsplanering, minskat antal specialkurser som inte är lönsamma samt minskade ytor för kontorsrum. Inom den samhällsvetenskapliga fakulteten har ledningen löpande dialog med institutioner med negativt ackumulerat myndighetskapital. Även andra institutioner inom fakulteten ser över sina kostnader avseende lokaler och personal.

Det naturvetenskapliga områdets ledning arbetar aktivt med den institution som har den största ekonomiska utmaningen, exempelvis genom ett åtgärdsprogram och extra stöd till institutionsledningen. Institutionerna fokuserar främst på flerårig personalplanering, att avvakta med rekryteringar, minska antalet internfinansierade doktorander och postdoktorer, lokaloptimering samt att se över så det är korrekt OH-uttag på externa bidragsprojekt.

Universitetsförvaltningen har fortsatt att systematiskt arbeta med att nå ekonomi i balans inom den minskade anslagsramen. Inom samtliga avdelningar arbetas det med åtgärder för att bidra till målet. Exempel är kostnadseffektiviseringar vid nyrekryteringar och lokaloptimering.

Utbildningsproduktion i förhållande till takbelopp

Takbeloppet för 2023 uppgår till 1 965 mnkr, vilket är något lägre än 2022 eftersom satsningarna på behörighetsgivande utbildning (naturvetenskapligt basår) och fler studenter på avancerad nivå upphörde vid årsskiftet.

Den prognos som lämnades till regeringen i april över beräknat utfall för anslaget till utbildning på grundnivå och avancerad nivå för perioden 2023–2025 pekade mot en underproduktion om 47 mnkr mot takbeloppet för 2023. Prognosen innebär att lärosätet riskerar att nå över gränsen för tillåtet anslagssparande vilket skulle innebära ett indrag om 2,4 mnkr om prognosen slår in. I syfte att premiera och främja ökad utbildningsvolym beslutade därför rektor i våras att omfördela 10 mnkr av det interna takbeloppet mellan områdena och att införa ett regelverk för viss ersättning för överproduktion mot det interna takbeloppet.

Söktrycket till universitetet ökade något inför hösten 2023 och fler studenter har också antagits jämfört med föregående år. Det antas bero såväl på aktiva åtgärder för att öka antagningen som på ett försämrat konjunkturläge. Prestationsgraden är dock fortsatt låg i förhållande till motsvarande tidpunkt tidigare år varför det till tertiäl 2 sammantaget inte finns anledning att justera prognosen för 2023. Prognosen är därmed fortsatt att underproduktionen landar på cirka 47 mnkr, men det kan komma att justeras något senare under hösten.

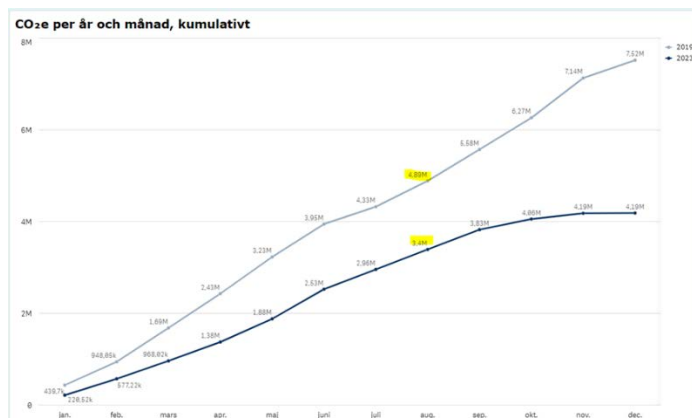
Nästa prognos till regeringen lämnas i slutet på oktober och då lämnas även prognos för åren 2024–2026.

Uppföljning av mål om minskning av utsläpp från flygresor

Universitetet har som mål att minska sina utsläpp från flygresor med 25 procent till 2025 jämfört med basåret 2019 mätt i koldioxidekvivalenter (CO₂e).

I juni 2023 ändrades metoden som universitetets resebyrå använder för att beräkna utsläpp från flygresor. Metodändringen leder till en kraftigt ökad uppskattad mängd av CO₂e per flygpassagerare för 2023. Denna nya beräkningsmetod bedöms vara missvisande då den tillämpar passagerarbeläggingsgrader för pandemiåret 2021 på flygresor genomförda under 2023, då beläggingsgraderna i själva verket har återgått till normala nivåer. Därför kommer tills vidare samma metod för beräkning av 2023 års utsläpp från flygresor tillämpas inom universitet som använts innan metodförändringen infördes.

Flygresor genomförda av universitetets personal under första och andra tertialen 2023 släppte ut 3,4 kiloton CO₂e, vilket är 30 procent mindre än samma period 2019. Om nivåerna håller i sig under resten av 2023 så kommer universitetet med god marginal uppnå målet om en minskning med 25 procent.

Diagrammet visar kumulativa utsläpp för åren 2019 respektive 2023. De gulmarkerade siffrorna är miljoner kilo (kton) CO₂e ackumulerade till och med tertial 2 för respektive år. Källa: Flygappen i Qlik Sense.

Bilaga:

Resultaträkning och balansräkning per 2023-08-31

PM

2023-10-30

Dnr SU FV XXXX-XX

Jesper Bergqvist
Controller
Rektors kansli, Planeringssekretariatet

Uppföljning av den universitetsövergripande riskanalysen enligt förordningen om intern styrning och kontroll, T2 2023

Den universitetsövergripande riskanalysen (dnr SU FV-4253-22) fastställdes av universitetsstyrelsen i december 2022 och reviderades vid universitetsstyrelsens möte i september 2023.

Vid Tertial 2 har uppföljning skett av de riskåtgärder som finns i områdenas och universitetsförvaltningens åtgärdsplaner för att minska riskernas riskvärde. Områdena och förvaltningen har även getts möjlighet att inkomma med förslag till nya risker. Inga sådana risker har dock inkommit. Nedan redogörs för riskerna och exempel på åtgärder som vidtagits för att hantera dem. Under respektive risk anges även bedömd sannolikhet, konsekvens och riskvärde för respektive risk enligt det som anges i riskanalysen.

Risk att universitetet inte kan vidareutveckla kvaliteten i utbildning och forskning med anledning av höga kostnadsökningar.

Sannolikhet=3, Konsekvens=4, Riskvärde=12 (Hög risk)

Totalt finns elva planerade riskåtgärder som svarar mot risken. Samtliga är påbörjade och två är avslutade. Exempel på riskåtgärder är att bevaka institutionernas intressen vad gäller såväl kostnadsökningar som dessas förhållanden till den övergripande kvaliteten i undervisning och forskning, agera för att den statliga ersättningen för utbildning i de naturvetenskapliga ämnena och matematiken höjs och arbete för ändamålsenliga lokaler (lokaloptimering).

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen, men vid en samlad bedömning bör ändå åtgärderna på sikt kunna ha positiva effekter för att minska risken.

Rektors kansli, Planeringssekretariatet

Risk att bristande informationssäkerhet leder till att viktig information går förlorad.

Sannolikhet=3, Konsekvens=4, Riskvärde=12 (Hög risk)

Totalt finns sex riskåtgärder som svarar mot risken och av dessa är en åtgärd försenad och en avslutad. Exempel på riskåtgärder är att ge digital utbildning i informationssäkerhet och dataskyddsförordningen till samtliga medarbetare på universitetet, informera om informationssäkerhet på områdes- och fakultetsnämnder samt att slutföra projektet ”Etablering av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete och resultatstyrning” (ESIR). Utifrån svårigheter med kompetensförsörjning är dock ESIR-projektet försenat och slutdatum kommer att behöva skjutas fram.

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen, men de insatser som vidtagits bör ha positiva effekter för att minska risken på sikt.

Risk att hot och trakasserier leder till att utbildning och forskning inte kan bedrivas inom vissa områden.

Sannolikhet=3, Konsekvens=4, Riskvärde=12 (Hög risk)

Totalt finns sex riskåtgärder som svarar mot risken. Av dessa har tre påbörjats och ännu är ingen av åtgärderna avslutad. Exempel på åtgärder är att genomföra en enkätundersökning om hot och trakasserier, att utarbeta en policy om nolltolerans om hot, trakasserier och våld samt att informera/utbilda vid prefektmöten samt områdes- och fakultetsnämnder.

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen, men de insatser som vidtagits bör ha positiva effekter för att minska risken på sikt.

Risk att brister/svårigheter i kompetensförsörjningen påverkar kvalitén i verksamheten.

Sannolikhet=3, Konsekvens=4, Riskvärde=12 (Hög risk)

Totalt finns tio riskåtgärder som svarar mot risken och av dessa är sju påbörjade. Exempel på åtgärder är att se över löneläget inom kompetensområden där det är

svårt att rekrytera, rekrytera lärare på biträdande lektoratsnivå samt att implementera de krav som ställs i den europeiska stadgan för forskare, Human Resources Strategy for Reserchers (HRS4R).

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen.

Risk att de administrativa processerna inte är effektivt organiserade.

Sannolikhet=3, Konsekvens=3, Riskvärde=9 (Medel risk)

Totalt finns sju riskåtgärder som svarar mot risken och av dessa är sex pågående och en är avslutad. Exempel är att se över och revidera administrativa processer på områdes- och fakultetsnivå med koppling till både utbildning och forskning, inventera vilka större processer som finns inom förvaltningen och identifiera om det behövs en ökad samordning samt att se över besluts- och delegationsordning på områdesnivå.

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen.

Risk att digitaliseringen inte sker i den hastighet och med den kvalitét som verksamhetsutvecklingen kräver.

Sannolikhet=3, Konsekvens=3, Riskvärde=9 (Medel risk)

Totalt finns sex planerade riskåtgärder som svarar mot risken och av dessa är samtliga påbörjade, men ingen har hittills avslutats. Exempel på åtgärder är att utarbeta en digitaliseringsplan, införa ett nytt ärendehanteringssystem och att införa MS365.

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen.

Risk att inte nå uppsatta miljö- och hållbarhetsmål.

Sannolikhet=3, Konsekvens=3, Riskvärde=9 (Medel risk)

Totalt finns nio riskåtgärder som svarar mot risken varav sju har påbörjats. Exempel på åtgärder är att säkerställa att samtliga institutioner och avdelningar har olika typer av centralt stöd för att genomföra digitala möten, identifiera

energibesparande åtgärder i de lokaler som universitet hyr samt att stärka inslagen av hållbar utveckling inom områdets utbildningsutbud.

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen, men de insatser som vidtagits bör ha positiva effekter för att minska risken på sikt.

Risk att inte fullgöra utbildningsuppdraget.

Sannolikhet=3, Konsekvens=3, Riskvärde=9 (Medel risk)

Totalt finns tio riskåtgärder som svarar mot risken och samtliga är påbörjade. Exempel på åtgärder är att analysera hur utbildningar svarar mot samhällets och arbetsmarknadens behov, stärka internationaliseringen av utbildning genom utbyten och rekrytering av internationella studenter och att stärka kommunikationsinsatser. Rektor har även fattat beslut om att omfördela interna takbelopp mellan områdena under innevarande år samt införa viss ersättning vid överproduktion mot takbeloppet.

I de inlämnade underlagen bedöms riskåtgärderna ännu ej påverkat riskvärderingen, men vid en samlad bedömning bör ändå åtgärderna ha positiva effekter för att minska såväl sannolikhet som konsekvens av risken. En ökad antagning har också noterats till höstterminen.

Risk att större störningar i elförsörjningen påverkar verksamheten.

Sannolikhet=2, Konsekvens=4, Riskvärde=8 (Medel risk)

Utifrån det läge som var under 2022 vidtogs åtgärder för denna risk redan då och riskåtgärder återfinns därför inte i åtgärdsplanerna. Bland annat gjordes ett arbete med kontinuitetsplanering vid samtliga institutioner och förvaltningsavdelningar våren 2022 som bland annat hanterade scenarior som inkluderade längre strömavbrott. Fastighetsavdelningen har även utarbetat en prioriteringsplan för hur universitet ska hantera energibesparingsåtgärder om universitetet blir omedda av Svenska kraftnät att kraftigt minska förbrukningen.

Utifrån de åtgärder som vidtagits bedöms sannolikheten för att större störningar i elförsörjningen påverkar verksamheten minskat.

T2 2023 - Bilaga: Resultaträkning per 2023-08-31

Resultaträkning*(Belopp i tkr)*

	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31	Förändr. belopp	Förändr. Procent
Verksamhetens intäkter				
Intäkter av anslag	2 534 316	2 528 066	6 249	0,2 %
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	279 986	277 917	2 069	0,7 %
Intäkter av bidrag	1 129 365	1 097 012	32 353	2,9 %
Finansiella intäkter	51 337	4 037	47 301	1 172 %
Summa intäkter	3 995 004	3 907 032	87 972	2,3 %
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för personal	2 631 008	2 638 854	-7 847	-0,3 %
Kostnader för lokaler	643 458	607 554	35 904	5,9 %
Övriga driftskostnader	520 342	450 233	70 110	15,6 %
Finansiella kostnader	17 498	9 017	8 482	94,1 %
Av- och nedskrivningar	128 162	112 565	15 597	13,9 %
Summa kostnader	3 940 468	3 818 222	122 246	3,2 %
Verksamhetsutfall	54 536	88 810	-34 274	-38,6 %
Transfereringar				
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	50 573	45 929	4 644	10,1 %
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	100 221	82 737	17 483	21,1 %
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	148 644	76 085	72 559	95,4 %
Lämnade bidrag	-299 438	204 751	-94 686	46,2 %
Saldo transfereringar	0	0	0	- %
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	54 536	88 810	-34 274	-38,6 %

T1 2023 - Bilaga: Balansräkning per 2023-08-31

Balansräkning (Belopp i tkr)	2023-08-31	2022-08-31	Förändring belopp	Förändring procent
TILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar				
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	4 392	2 215	2 176	98,2 %
Summa immateriella anläggningstillgångar	4 392	2 215	2 176	98,2 %
Materiella anläggningstillgångar				
Förbättringsutgifter på annans fastighet	220 795	198 989	21 805	11,0 %
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	636 205	547 394	88 811	16,2 %
Pågående nyanläggningar	14 866	126 202	-111 336	-88,2 %
Summa materiella anläggningstillgångar	871 865	872 585	-720	-0,1 %
Finansiella anläggningstillgångar				
Andelar i hel- och delägda företag	5 105	3 088	2 017	65,3 %
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21 696	23 355	-1 660	-7,1 %
Summa finansiella anläggningstillgångar	26 800	26 443	357	1,4 %
Varulager m.m.				
Varulager och förråd	2 042	0	2 042	- %
Summa varulager m.m.	2 042	0	2 042	- %
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	33 176	27 419	5 757	21,0 %
Fordringar hos andra myndigheter	102 033	45 718	56 315	123,2 %
Övriga kortfristiga fordringar	22 901	28 814	-5 913	-20,5 %
Summa kortfristiga fordringar	158 110	101 951	56 159	55,1 %
Periodavgränsningsposter				
Förutbetalda kostnader	140 404	159 113	-18 708	-11,8 %
Upplupna bidragsintäkter	490 020	490 148	-128	-0,0 %
Övriga upplupna intäkter	61 610	37 293	24 317	65,2 %
Summa periodavgränsningsposter	692 034	686 554	5 480	0,8 %
Avräkning med statsverket				
Avräkning med statsverket	-152 270	-89 417	-62 852	-70,3 %
Summa avräkning med statsverket	-152 270	-89 417	-62 852	-70,3 %
Kassa och bank				
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2 343 028	2 210 008	133 019	6,0 %
Kassa och bank	-268	12 591	-12 859	-102,1 %
Summa kassa och bank	2 342 760	2 222 600	120 161	5,4 %
Summa tillgångar	3 945 735	3 822 931	122 804	3,2 %

Balansräkning	2023-08-31	2022-08-31	Förändring belopp	Förändring procent
KAPITAL OCH SKULDER				
Myndighetskapital				
Statskapital	16 272	14 608	1 664	11,4 %
Donationskapital	89 475	89 475	0	0,0 %
Balanserad kapitalförändring	678 123	689 401	-11 278	-1,6 %
Kapitalförändring enligt resultaträkningen 31/8	54 536	88 810	-34 274	-38,6 %
Summa myndighetskapital	838 406	882 294	-43 888	-5,0 %
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	7 397	4 576	2 821	61,6 %
Avsättning avhjälp av miljöskador	2 689	2 689	0	0,0 %
Övriga avsättningar	24 300	23 381	918	9,1 %
Summa avsättningar	34 386	30 646	3 739	12,2 %
Skulder m.m.				
Lån i Riksgälden	647 031	623 926	23 105	3,7 %
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	133 672	124 869	8 803	7,0 %
Leverantörsskulder	80 383	72 495	7 888	10,9 %
Övriga kortfristiga skulder	58 490	73 766	-15 275	-20,7 %
Depositioner	-15	8	-23	-297,6 %
Summa skulder m.m.	919 561	895 063	24 497	2,7 %
Periodavgränsningsposter				
Upplupna kostnader	196 204	223 859	-27 656	-12,4 %
Oförbrukade bidrag	1 859 525	1 711 720	147 805	8,6 %
Övriga förutbetalda intäkter	97 654	79 348	18 306	23,1 %
Summa periodavgränsningsposter	2 153 383	2 014 927	138 455	6,9 %
Summa kapital och skulder	3 945 735	3 822 931	122 804	3,2 %

Avsändare
Stockholms Universitets studentkår

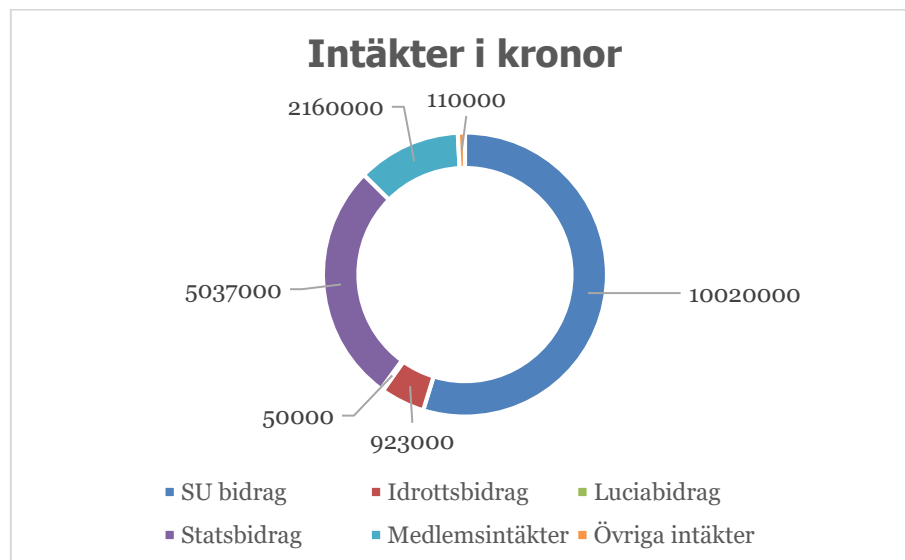
Höstterminen 2023

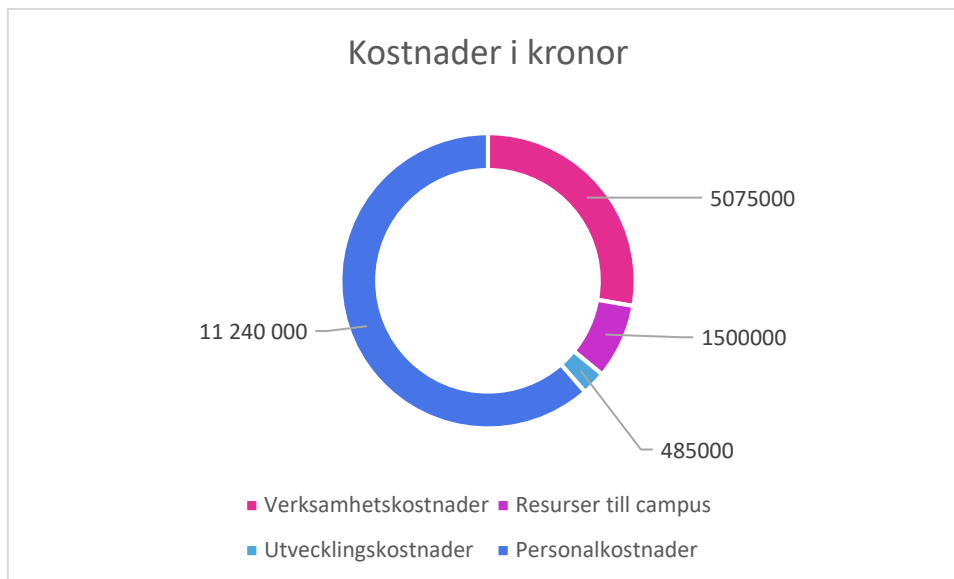
Redovisning av användningen av Stockholms Universitets medel till Stockholms Universitets studentkår verksamhetsåret 2022/2023

Bakgrund

Efter beslut av universitetsstyrelsen för Stockholms universitet 2017-10-27 ingår Stockholms universitets studentkårs (SUS) finansiering från universitetet som en del av dess ordinarie budgetprocess. Stödet är avsett för samtliga registrerade studenter och samtliga belopp är inklusive overheadkostnader. Universitetet visar med stödet till SUS vikten av ett aktivt studentinflytande. Med anledning av stödet ska SUS senast den sista september varje år redovisa hur dessa medel brukats i förhållande till den av kårfullmäktige antagna verksamhetsplanen.

I och med förändringen av finansieringsmodellen är inte de medel som SUS tillhandahålls av universitetet öronmärkta till specifika områden inom verksamheten. I budgeten kårfullmäktige antagit för 2022/2023 fördelas intäkter och kostnaderna enligt följande:

Diagrammen ovan redovisar SUS samtliga utgifter och intäkter, vilket innefattar intäkter som medlemsavgifter, statsbidrag, externt äskade medel samt övriga intäkter. Diagrammen redovisades ursprungligen i SUS rambudget för verksamhetsåret 2022/2023 och visar därmed inte på utfallet, då årsbokslut inte är färdigställt vid tidpunkten för denna redovisning. Utifrån preliminära resultat kan vi dock konstatera att budgeten som helhet har hållits.

Under ”Utgifter” ser vi kategorierna verksamhetskostnader, personalkostnader, utvecklingskostnader och resurser till campus. Fördelningen kan te sig tungt viktad på personalkostnader, varför det är klokt att uppmärksamma att kategorin innefattar samtliga lönekostnader för SUS tjänstepersoner samt särskilt arvoderade uppdrag såsom presidietts arvoden. Verksamhetskostnader inkluderar löpande kostnader för lokaler, drift, underhåll med mera. Utvecklingskostnader innefattar medel som har lagts på utveckling av verksamheten samt projekt tillägg för de medarbetare som jobbar med särskilda utvecklingsåtgärder. Resurser till campus är samlingsnamnet för SUS arbete med projektmedel till råd, föreningar och aktiviteter, inklusive arvodering av förtroendevalda. Med det i beaktande presenteras SUS huvudsakliga verksamhetsområden nedan.

Tredje året med en ny verksamhetsplan och organisationsplan

2022/2023 var det tredje året på SUS verksamhetsplan för 2020–2023.

Verksamhetsplanen innehåller följande fokusområden:

1. Kvalitativ studentrepresentation
2. Ett levande campus
3. Ledarskap och påverkansarbete
4. Insatser för ett rättssäkert universitet samt hög kvalitet i SUS och universitetets verksamhet

Enligt den av kårfullmäktige antagna organisationsplanen ska SUS kansli vara en effektiv, kompetent och serviceinriktad sambandscentral för att möjliggöra studenters aktiva medverkan i alla delar av sin studietid. Det betyder att kansliet från och med verksamhetsåret 2020/2021 utgörs av anställda tjänstepersoner. Bakgrunden ligger i att uppdraget att vara förtroendevald företrädare för SUS inom till exempel studentinflytandestrukturen, studentföreningslivet eller i organisationens bolagsstyrelser är ett ansvarsfullt och utvecklande uppdrag. Förtroendevalda studenter använder sin arvoderade tid för att, med utgångspunkt i sina egna drivkrafter och idéer, skapa mervärde för alla studenter på Stockholms universitet. För att ge SUS förtroendevalda bästa möjliga förutsättningar och verktyg att utföra sina uppdrag arbetar SUS löpande med att skapa forum och mötesplatser för kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte. Här delas de resurser som finns på SUS kansli, i form av t ex kompetens, erfarenhet och kunskap om universitetets organisation och beslutsprocesser, effektivt påverkansarbete, kulturproduktion, kommunikation och projektledning med förtroendevalda studenter. Under året förbereddes också för att göra SUS-kansliets mötes- och resursrum möjliga att låna för studentföreningar, som ett led i resurser till campus. Ekonomiska resurser har därmed flyttats från kansliet till campus, i form av arvoderingar för studenter inom studentinflytandestrukturen, samt projektmedel till råd och föreningar. Inom ramen för strategin finns etablerade ansökningsperioderna för projektmedel och generellt sett har arbetssättet bidragit till närmare band med/mellan föreningar på campus.

Som tjänsteperson på SUS deltar hen aktivt i utförandet och genomförandet av beskrivet stöd, utbildning och processledning till SUS förtroendevalda. En del består också i att fånga upp behov hos de förtroendevalda och frågor som är viktiga för att de på bästa sätt ska kunna agera som förtroendevalda i studentinflytandesituationer och andra delar av sin verksamhet. Denna processledarroll stipuleras i alla tjänstepersoners uppdragsbeskrivningar utöver specifika uppgifter baserat på respektive tjänst.

Verksamhetschefen är SUS högsta beslutande tjänsteperson och leder arbetet vid SUS kansli. Verksamhetschefens uppdrag regleras genom instruktion från kårstyrelsen. Till sin hjälp har verksamhetschefen under året haft både en administratör och en ekonomiansvarig. Verksamhetschef och teamledarna har utgjort ledningsgruppen. Verksamhetsövergripande utvecklingsprojekt har under året varit att stärka medlemserbjudandet, systemutveckling för stöd och service, SUS arbete med de prioriterade påverkansfrågorna, kommunikation, processledning av förtroendevalda samt arbetet med resurser till campus. Särskild kraft har lagts på analys av utveckling av digitala stödsystem för att öka stöd och service till SUS primära målgrupper. Efter ett betydande förankringsarbete inom hela organisationen kunde avtal träffas i slutet av verksamhetsåret med en leverantör för utveckling och implementering av systemet kommande verksamhetsår.

I organisationsmodellen har SUS presidium, bestående av kårordförande och vice kårordförande, en nyckelroll. Presidiet väljs tillsammans med kårstyrelsen av kårfullmäktige, som i sin tur väljs av SUS medlemmar genom kårvalet. Presidiets

uppdrag regleras genom uppdragsbeskrivningen för presidiet som är beslutad av kårfullmäktige samt genom kårstyrelsens instruktion till presidiet. Presidiet är med andra ord kårstyrelsens representanter i det dagliga arbetet och representerar SUS såväl externt som internt, bland annat genom representation i universitetets organ, som exempelvis Universitetsstyrelsen, Områdesövergripande rådet, RALV och Rebus.

Presidiet har en viktig roll som budbärare men även som ledare i enlighet med verksamhetsområdet ”Ledarskap och påverkansarbete”. Presidiet har bland annat ansvarat för att kårstyrelsen i början av verksamhetsåret genomgått en utbildning. Under året har styrelsen och fullmäktige fördjupats sig i olika aspekter av högskolesektorn i samband med sammanträden, exempelvis genom besök av Rektorn och prorektorn för Stockholms Universitet. Kårfullmäktige har träffats vid fyra tillfällen under året och har bland annat antagit reviderade stadgar samt en ny treårig verksamhetsplan. Bland andra förtroendevalda uppdrag kan nämnas SUS talman, som leder arbetet i kårfullmäktige, SUS valnämndsordförande, som övervakar genomförandet av kårvalet, samt SUS övermarskalk, som ansvarar för den traditionsbärande verksamheten, vilket 2022/2023 både innebar SUS medverkan vid universitetets akademiska högtider men också Valborg på Skansen och Nobelfestligheterna samt att projektleda SUS jubileumssittning. Nedan redogörs för de olika teamen vid SUS kansli i förhållande till de olika delarna av verksamhetsplanen.

Året har även präglats av att organisationen har genomfört ett systemutvecklingsprojekt tillsammans med Multisoft. Det har medfört kostnader när det kommer till byggandet av systemet samt två anställda på kansliet i form av en projektledare och en test- och migrationsansvarig. Systemet innehåller ett nytt medlemsregister samt samlar och presenterar information om studentinflytande, kåröreningar och studentinflytande för anställda, förtroendevalda och studenter. Det beräknas minska den administrativa arbetsbördan hos SUS anställda, vilket kommer frigöra resurser till att möta och stötta studenter.

Påverkan och inflytande

Som studentkår är SUS huvudsakliga syfte att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid Stockholms universitet. Arbetet för att stärka studentinflytandet vid universitetet samordnas av SUS team för påverkan och inflytande i enlighet med verksamhetsområdet ”Kvalitativ studentrepresentation”. Teamet har under året bestått av en ansvarig teamledare samt 2-4 ombud. Kostnaderna för SUS arbete med påverkan och inflytande har utgjorts av löner till medarbetarna samt bidrag till råd och arvoderingar av studentrepresentanter. Exempelvis erhåller ordförande i studentråd på institutionsnivå samt representanter i fakultetsråd och centrala råd ersättning från SUS.

Ombuden har under året haft löpande kontakt med universitetets kontaktpersoner för studentinflytande och alla student- och doktorandråd på institutionsnivå samt

fakultetsråden. Detta för att kartlägga deras behov och ge råden bästa möjliga förutsättningar att vara aktiva medskapare i universitetets beslutsprocesser. SUS har haft 96% registrerade student- och doktorandråd på institutionsnivå. På de institutioner där ett studenteråd inte är aktivt har kansliet tillsatt studentrepresentanter för att möjliggöra att aktiv studentrepresentation finns på samtliga institutioner vid universitetet.

Under verksamhetsåret 20/21 inrättades nya forum och mötesplatser för kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte mellan studentrepresentanter, såsom Centrala studenterådet (CSR). Redan existerande forum, såsom Centrala doktorandrådet (CDR), stärktes. CSR och CDR utser studentrepresentanter på områdes och central nivå. Under verksamhetsåret 21/22 har forumen utvecklats. CSR och CDR involverades exempelvis i processen med att ta fram SUS prioriterade påverkansfrågor en process som återupprepades även under föregående verksamhetsår. Vid verksamhetsårets slut konstateras att det har funnits en aktiv studentrepresentation på samtliga institutioner vid universitetet.

Teamet har hållit i utbildningar för aktiva inom studentinflytandestrukturen, med fokus på till exempel lagar och regler i högskolan och fakulteternas struktur. En utbildning har även detta verksamhetsår anordnats för doktoranderna om deras rättigheter tillsammans med facket.

Inom ramen för verksamhetsområdet ”Insatser för ett rättssäkert universitet samt hög kvalitet i SUS och universitetets verksamhet” har ombuden bistått presidiet med underlag vid svar på remisser av olika styrdokument vid Stockholms universitet. Ombuden har även handlagt 150 individuella ärenden från studenter och doktorander.

Medlemsservice

En viktig del av SUS verksamhet är att stärka studenters möjligheter till ett studiesocialt sammanhang vid Stockholms universitet. Arbetet för detta samordnas av SUS team för medlemsservice i enlighet med verksamhetsområdet ”Ett levande campus”. Teamet har under året bestått av en ansvarig teamledare, en verksamhetsutvecklare, en kultur- och programproducent, två kommunikatörer, samt medarbetare i SUS kårexpedition. Kostnaderna för SUS arbete med medlemsservice har utgjorts av löner till medarbetarna men också bidrag till föreningar och projektmedel för aktiviteter.

För att nå ut till studenter har SUS bland annat medverkat på universitetets välkomstdagar och Öppet hus. I början av terminerna har SUS gjort campusbaserade insatser främst i form av SUS rosa välkomsttält vid Universitets tunnelbanestation. SUS medlemsfrukost Kårfrulle har anordnats i Studenthuset den sista torsdagen varje månad före studiemedlet betalas ut. Luciabalen arrangerades i december. En stor del av verksamhetsutvecklarens arbete har inneburit stöd till föreningslivet vid Stockholms universitet. Forum och mötesplatser för kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte mellan föreningar har fortsatt att utvecklas under året, exempelvis genom Campusrådet, där SUS ingår tillsammans

med fakultetsföreningar, Studentkåren DISK samt Föreningen ekonomerna. Till SUS hör även cirka 42 kårföreningar, vilka på olika sätt har varit aktiva. Även under detta år har föreningarnas största behov varit att hitta studenter som vill engagera sig i aktiviteter samt att engagera studenter i styrelserna för föreningarna. Som ett resultat av arbetet med projektmedel inom ramen för utvecklingsprojektet med resurser till campus har en mångfald av aktiviteter producerats av föreningarna och ungefär 55 aktiviteter har blivit godkända. Vi har under året sett en stor efterfrågan på medel från resurser till campus och har därför tagit fram riktlinjer för hur vi ska prioritera mellan de olika projekten. Där bland annat projekt som görs för internationella studenter samt projekt som sker på campus har prioriterats. SUS har under verksamhetsåret öppnat fortsatt utveckla sin kårpub för medlemmar i Kafé Kårianders lokaler i Studenthuset. SUS kultur- och programproducent har i uppdrag att utveckla innehållet och man har under året haft särskilda temapubbar så som klädbytarpubar och pubkvällar som riktar sig särskilt till doktorander. Målet är att kårpuben ska vara studentdriven och fyllas av innehåll skapat av studenter. En klubbmästare har rekryterats och flera internationella studenter har engagerats som förtroendevalda volontärer i kårpuben. Arbetet med kårvalet 2023 leddes av SUS kultur- och programproducent som var projektledare, tillsammans med en arbetsgrupp. Valrörelsen skedde både fysiskt och digitalt. Bland annat arrangerades debatter i hörsalar i södra huset och digitalt spred SUS information om kårvalet och kårpartiernas valfrågor. 20,43 % av SUS röstberättigade medlemmar röstade i årets kårval.

Studietid

För att SUS ska kunna bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid Stockholms universitet fyller SUS digitala studenttidning #studietid en viktig funktion. Produktionen samordnas av redaktionen för #studietid i enlighet med verksamhetsområdet ”Insatser för ett rättssäkert universitet samt hög kvalitet i SUS och universitetets verksamhet”. Redaktionen har under året bestått av en ansvarig teamledare, tillika chefredaktör, och en reporter. Kostnaderna för redaktionens arbete har utgjorts av löner till medarbetarna men även arvode till 8–10 förtroendevalda skribenter, samt underhåll och utveckling av hemsidan studietid.se. Sidan har haft 64000 unika besökare under året.

#studietid valde i början på verksamhetsåret att byta inriktning på sina publikationer från att ha skrivit om vad som händer i högskolevärlden i stort har de nu valt att rikta in sig mer lokalt på studenterna vid SU. Några publikationer som de har gjort under året är interjuver med olika medarbetare vid SU där bland prefekten Stefan Wiklunds tankar om hur Tidö avtalet påverkar socionomutbildningen samt en intervju med Jerker Dahne när han avslutade sin anställning som chef för studentavdelningen. De har även publicerat artiklar om bland annat hur mycket solceller det finns på campus, bristen på studenter på metrologiprogrammet samt den 12-timmars fest som samhällsvetenskapliga föreningen anordnade.

SUS prioriterade påverkansfrågor

Under verksamhetsåret genomsyrade SUS fyra prioriterade påverkansfrågor, antagna av kårfullmäktige, all SUS verksamhet:

- Hållbarhet i utbildningar
- En trygg studentekonomi
- Likvärdig behandling av studenter
- Utveckla arbetet för studenters hälsa

Till följd av påverkansfrågorna har presidiet under året deltagit i exempelvis GD-forum som arrangerades på kungliga tekniska högskolan. Presidiet har också deltagit i Studenthälsans rådgivande grupp samt släppt en rapport om återhämtning. Presidiet har träffat universitetsbiblioteket för att prata om tillgången till kurslitteratur. Presidiet har även deltagit i en arbetsgrupp som ska ta fram ett styrdokument för handläggningen av särskilt pedagogiskt stöd. SUS har motionerat i SFS och SSCO – Stockholms studentkårer om studenters ekonomiska situation. Debattartiklar om påverkansfrågorna har publicerats i bland annat #studietid och Mitti Stockholm. De prioriterade påverkansfrågorna har genomgående också lyfts i SUS kommunikation under året.

Avslutande kommentar

De studerandes inflytande, medverkan och gemenskap under sin tid på universitetet skapar en studietid i världsklass. Stockholms universitets studentkårs uppdrag är att främja förutsättningarna för detta vid Stockholms universitet. Verksamhetsåret 22/23 har varit det första verksamhetsåret där vi har kunnat bedriva vår verksamhet utan att påverkas av pandemin. Det har lätt till att vi har vänt den negativa trenden med fallande medlemssiffror. Vi kan se att det fysiska mötet med studenter på campus är en viktig del av vår medlemsvärkning. En långsiktig effekt efter pandemin som vi har lagt stort fokus på under året är engagemanget i SUS. Även om vi har fått fler medlemmar har vi haft svårt att engagera dessa och få dem att vilja bli aktiva i SUS. Därför är det något som vi arbetade extra mycket med under föregående verksamhetsår.

Stockholm, 30 september 2023

Disa Ahlblom-Berg

Disa Ahlblom-Berg
Kårordförande

Alicia Dickner

Alicia Dickner
Vice kårordförande